

Т О Л О С Р А Д З І М Ы

№ 45 (830)
Чэрвень
1964 г.
Цана 2 кап.

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАГА ТАВАРЫСТВА
ПА КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЯХ З СУАЙЧЫННІКАМІ ЗА РУБЯЖОМ

КАБ ЛЮДЗЯМ ДОБРА ЖЫЛОСЯ

ПАРЛАМЕНТ БЕЛАРУСКАЙ ССР АБМЕРКАВАУ
ПЫТАННЕ ПАВЕЛІЧЭННЯ ВЫРАБАУ ПРАМЫСЛОВЫХ
ТАВАРАУ ДЛЯ НАСЕЛЬНІЦТВА

У Мінску засядала трэцяя сесія Вярхоўнага Савета Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі шостага склікання. Выбраннікі Беларускага народа — дэпутаты абмяркоўвалі важныя пытанні жыцця рэспублікі:

1. Аб павелічэнні вытворчасці, пашырэнні асартыменту і паляпшэнні якасці тавараў народнага ўжытку, выпускаемых прадпрыемствамі рэспублікі.

2. Аб праектах Грамадзянскага і Грамадзянскага працэсуальнага кодэксаў Беларускай ССР.

3. Зацвярджэнне Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

Па першаму пытанню выступіў з дакладам Старшыня Савета Міністраў БССР дэпутат Ц. Я. Кісялёў.

Чарговая сесія Вярхоўнага Савета БССР сабралася ў перададзены знамянальнай даты, сказаў прамоўца, дваццацігоддз за дня вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Вы ведаеце, якія незлічоныя бедствы прынесла нам вайна. Яна адабрала ў Беларускага народа жыццё соцен тысяч яго лепшых сыноў і дачок. Акупанты разграбілі і знішчылі звыш палавіны нацыянальнага багацця рэспублікі — па сутнасці ўсё, што было створана за гады Савецкай улады. Па прамысловай вытворчасці рэспубліка была адкінута да ўзроўню 1913 года. Усё трэба было будаваць нанова: заводы, фабрыкі, жыллё, школы, бальніцы, культурна-асветныя ўстановы.

Пад кіраўніцтвам і пры пастаяннай дапамозе ЦК КПСС і саюзнага ўрада беларускі народ, з брацкай дамогай усіх народаў нашай Радзімы і перш за ўсё вялікага рускага народа, не толькі пераадолеў цяжкія пасляваеннага аднаўлення перыяду, але і пайшоў далёка наперад. У многа разоў перавышан даваены ўзровень ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі. Дастаткова сказаць, што ў 1963 годзе валавая прадукцыя ўсёй прамысловасці ў параўнанні з 1940 годам узрасла ў 5,8 раза. У рэспубліцы адноўлена і пабудавана больш чым 650 буйных прамысловых прадпрыемстваў.

Значныя змены адбыліся ў сельскай гаспадарцы. У 1963 годзе ў параўнанні з даваеным 1940 годам трактарны парк павялічыўся ў 6,2 раза, парк збожжаўборачных камбайнаў — у 7,7 раза, грузавых аўтамабіляў — у 6,7 раза. Значна ўзраслі вытворчасць і нарыхтоўкі ўсіх відаў сельскагаспадарчай прадукцыі.

Дзяржаўны жылы фонд цяпер намнога перавышае даваены. У сельскай мясцовасці за 20 пасляваенных гадоў пабудавана 725 900 дамоў. У вуну ў 1963 годзе займалася студэнтаў у 4 разы больш, чым да вайны, а ў тэхнікумах і іншых сярэдніх спецыяльных навучальных установах — у 2,7 раза больш.

У мінулым годзе ў народнай гаспадарцы рэспублікі працавала 333.100 спецыялістаў з вы-

шэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыяй, або ў 3,8 раза больш, чым на 1 студзеня 1941 года.

У рэспубліцы створаны новыя галіны прамысловасці, выраслі новыя гарады і вёскі.

Разам з развіццём машынабудавання, станкабудавання і іншых галін цяжкай індустрыі хуткімі тэмпамі развівалася за гэтыя гады і прамысловасць, якая выпускае тавары народнага ўжытку. Асабліва многа зроблена ў гэтым напрамку за апошняе дзесяцігоддзе. Толькі за мінулыя гады сямігодкі ў будаўніцтва новых, а таксама ў рэканструкцыю і расшырэнне дзеючых прадпрыемстваў лёгкай і харчовай прамысловасці ўкладзена 136,7 мільёна рублёў, або столькі, колькі было ўкладзена ва ўсю прамысловасць за тры даваеныя пяцігодкі, разам узятых. Аб'ём дзяржаўных капіталных укладанняў у 1963 годзе ўзрос у параўнанні з 1958 годам па лёгкай прамысловасці ў 1,6 раза і харчовай — у 2 разы. Гэтыя лічбы як нельга лепш характарызуюць велізарныя клопаты Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада аб няўхільным росце дабрабыту савецкіх людзей, больш поўным задавальненні іх матэрыяльных і духоўных запатрабаванняў. Паспяхова выконваецца пастаўлена Праграмай КПСС задача сусветна-гістарычнага значэння — забяспечыць у Савецкім Саюзе самы высокі ўзровень узроўню ў параўнанні з любой краінай капіталізму.

XXII з'езд КПСС, як вядома, прызнаў неабходным побач з пераважным развіццём цяжкай індустрыі, якая з'яўляецца асновай уздыму эканомікі краіны і дабрабыту народа, ажыццяўляць далейшае ўсямернае расшырэнне выпуску тавараў народнага ўжытку.

У Праграме КПСС ставіцца задача поўнаасцю задавальняць узрастаючы попыт насельніцтва ў высакаякасным і разнастайным харчаванні, а таксама ў добрым і прыгожым адзенні, абутку, рэчэх, якія паляпшаюць і ўпрыгожваюць быт савецкіх людзей, зручнай сучаснай мэбллі, удасканаленых прадметах хатняга ўжытку, разнастайных

тварах культурна-бытавога прызначэння і г. д.

Гэтыя праграмныя палажэнні знайшлі канкрэтнае адлюстраванне ў кантрольных лічбах сямігадовага плана развіцця народнай гаспадаркі СССР, які паспяхова выконваецца нашым народам.

ЦК Кампартыі Беларусі, Савет Міністраў БССР, партыйныя і савецкія органы ў абласцях, гаспадарчыя органы рэспублікі, абаліраючыся на дапамогу саюзнага ўрада, прымаюць меры да далейшага ўмацавання і расшырэння матэрыяльна-тэхнічнай базы галін прамысловасці, якія выпускаюць тавары народнага ўжытку.

Толькі за мінулыя гады сямігодкі ўведзен на поўную магутнасць Мінскі камвольны камбінат, у Оршы пабудаваны камбінат па вырабу лянных тканін бытавога прызначэння. На Баранавіцкім баваўняным камбінате пушчана ў эксплуатацыю прадзільная фабрыка па вырабцы баваўнянай пражы для трыкатажных прадпрыемстваў. У Магілёве пабудавана і дае прадукцыю стужкаткацкая фабрыка, у Брэсце — дывановы камбінат. Рэканструяваны і расшыраны віцебская панчошна-трыкатажная фабрыка «КІМ», Бабруйская трыкатажная фабрыка, Гродзенскі тонкасуконны камбінат. У гор. Пінску пабудаван завод па вырабу штучнай скуры, у Гродна — новая абутковая фабрыка, у Бабруйску — фабрыка па пашыву футравых вырабаў. Уведзены ў строй дзеючых Мінскі гадзіннікавы завод, Віцебскі завод гадзіннікавых дэталей, Мінскі завод бытавых халадзільнікаў, магутнасці па выпуску радыёпрыёмнікаў, тэлевізараў і многіх іншых тавараў культурна-бытавога прызначэння.

Значнае развіццё набыла харчовая прамысловасць. Пабудаваны і працуюць Жабінкаўскі і Гарадзейскі цукровыя заводы, Гарынскі і Слуцкі кансервавыя заводы, 12 механізаваных хлебавававаў, Калінкавіцкі, Брэсцкі, Кобрынскі, Ашмянскі, Глыбоцкі мясапушкакамбінаты, 4 малочныя заводы, 11 масласырвававаў і рад іншых прадпрыемстваў.

Праведзена рэканструкцыя многіх дзеючых прадпрыемстваў.

[Заканчэнне на 7-й стар.]

ПЕВЕЦ БРАТСТВА И ДРУЖБЫ НАРОДОВ

ОТКРЫТИЕ ПАМЯТНИКА Т. Г. ШЕВЧЕНКО В МОСКВЕ

В Москве, на сквере перед гостиницей «Украина», в торжественной обстановке был открыт памятник великому украинскому поэту Тарасу Григорьевичу Шевченко.

На многочисленном митинге присутствовали руководители Коммунистической партии Советского Союза и Советского правительства во главе с товарищем Н. С. Хрущевым, делегация трудящихся

Украины, гостящий в СССР первый секретарь ЦК СЕПГ, председатель Государственного совета ГДР В. Ульбрихт и его спутники.

Памятник Тарасу Шевченко открыл Первый секретарь Центрального Комитета КПСС, Председатель Совета Министров СССР Н. С. Хрущев.

Затем Н. С. Хрущев выступил с речью.

Из речи товарища Н. С. ХРУЩЕВА

Дорогие товарищи!

Сегодня здесь на открытии памятника Тарасу Григорьевичу Шевченко москвичи, а с ними вместе и все советские люди отдадут дань любви и уважения великому сы-

ну великого украинского народа, поэту-революционеру, поэту-демократу, большому художнику, который весь свой огромный талант отдал делу нашего народа.

Я говорю — нашего народа потому, что Тараса Григорьевича Шевченко считают родным и близким не только украинцы, русские, белорусы, казахи, но и люди всех национальностей, объединенных в Союз Советских Социалистических Республик. Вот почему так радостно видеть этот памятник здесь, в столице нашей Родины.

В первые годы Советской власти Владимир Ильич Ленин подписал постановление правительства о сооружении в Москве памятников великим деятелям социализма и революции. Среди них было имя великого кобзаря Украины. Сегодня этот завет Владимира Ильича осуществлен.

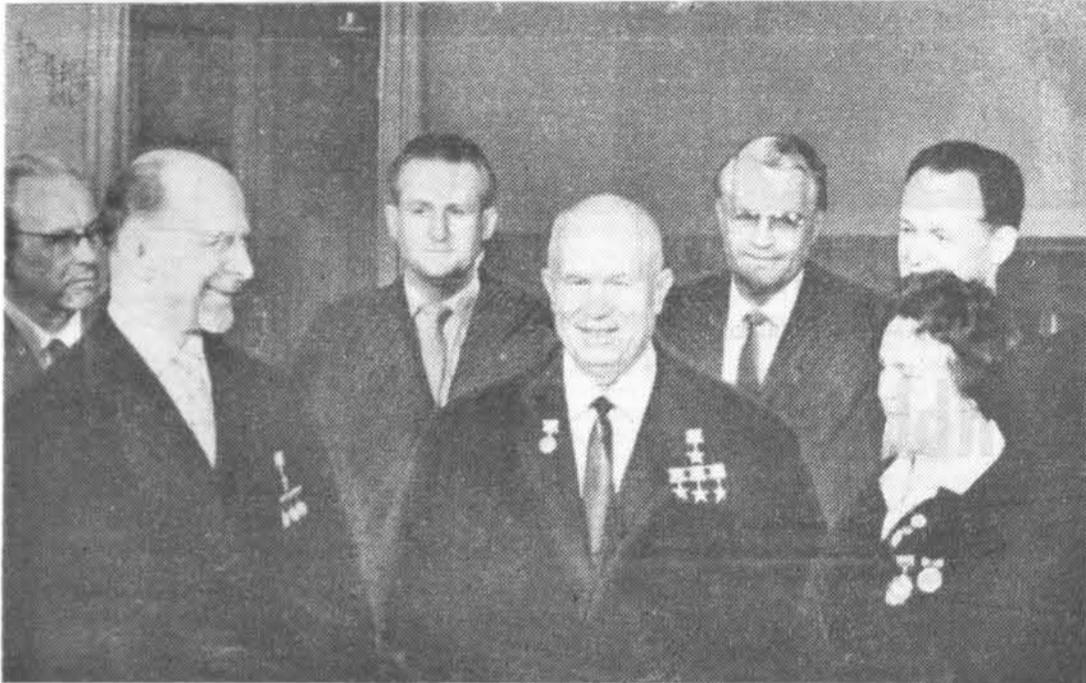
150-летие со дня рождения поэта отмечается как большой и радостный праздник культуры. Юбилейные торжества вылились в волнующую демонстрацию всенародной любви к поэту, показали, как дорого его имя и память о нем нашим современникам.

(Окончание на 2-й стр.)

У зале пасяджэнняў сесіі Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.
Фота Л. ПАПКОВІЧА.

ГОСЦІ ЕДУЦЬ У МАСКВУ

Масква. Першы сакратар ЦК САПГ, Старшыня Дзяржаўнага Савета ГДР таварыш Вальтэр Ульбрыхт нанёс візіт Першаму сакратару ЦК КПСС, Старшыні Савета Міністраў СССР М. С. Хрушчову. На здымку: у час візіту.

СЕГОДНЯ В ПОЛМЕРЕ

ИЗЛОЖЕНИЕ МАТЕРИАЛОВ, ПОМЕЩЕННЫХ В НОМЕРЕ, ДЛЯ ТЕХ, КТО НЕ ЧИТАЕТ ПО-БЕЛОРУССКИ

Недавно в Минске закончила работу очередная сессия Верховного Совета БССР. Сессия проходила накануне 20-й годовщины со дня освобождения Белоруссии от немецко-фашистских захватчиков и приняла ряд решений, направленных на улучшение благосостояния белорусского народа.

Отчет о работе сессии под заголовком «Каб людзям добра жылося», вы можете прочесть на 1-й и 7-й страницах. На 1—3 страницах читатели с интересом прочтут отрывки из речи Н. С. Хрущева на открытии памятника Тарасу Шевченко.

Статья «Госці едуць у Маскву» посвящена пребыванию в Советском Союзе за последнее время ряда высоких гостей из дружественных стран. В статье подчеркивается, что Коммунистическая партия свято выполняет заветы великого Ленина об укреплении дружбы между народами.

В Советский Союз приезжали Фидель Кастро, Е. Отто Краг, Иосиф Броз Тито, Ахмед Бен Бела и Вальтер Ульбрыхт. Советский народ встречал их как дорогих гостей. Сейчас Н. С. Хрущева принимают Скандинавские страны. Более подробно об этих событиях вы узнаете, когда прочтете материал «Госці едуць у Маскву», напечатанный на 2 странице.

Фотографии на третьей полосе рассказывают о белорусских городах, варварски разрушенных фашистами. На снимках, помещенных рядом, вы видите те же города, через 20 лет.

«Горкая ўзагарода» — так называется отрывок из романа бывшего партизана Владимира Федосеенки, посвященного событиям Великой Отечественной войны. Этот отрывок занимает подвал четвертой и пятой страниц. В нем рассказывается о том, как на временно оккупированной советской территории боролся белорусский народ. Немцы даже в тылу не чувствовали себя спокойно. Туго приходилось и тем отщепенцам, предателям, которые пошли на службу к немцам. Народ беспощадно с ними расправлялся.

В редакцию каждый день приходят письма из Англии, Канады, ФРГ, Италии, Дании, Бельгии. Пишут соотечественники и соотечественницы, рассказывают о своей жизни, благодарят за книги, пластинки, газеты, учебники. Эти письма можно прочесть на 4-й странице. Иван Синявский из Франции пишет о понравившихся ему брошюрах «Путешествие в сказку» и «Исповедь старого эмигранта», изданных библиотечкой газеты «Голос Родины», А. Шройдер из Дании поздравляет соотечественников с наступающим праздником — 20-летием освобождения Белоруссии от немецко-фашистских захватчиков, желает успехов.

«Выконаваем просьбы землякоў» — под этой рубрикой мы сегодня поместили материал нашего корреспондента А. Вежновца о белорусском городе Дисне. Наши земляки из Франции Франц Антонович Ржевичкий и его жена Мария Никифоровна из этой статьи могут узнать, что двоюродная сестра Франца Антоновича Мицкевич Мария Михайловна жива и здорова, живет в Дисне, ее сын учится в Киеве. В Киеве живет родной брат Ф. Ржевичкого Станислав Антонович. Статью о Дисне читайте на 5 странице.

О замечательном сыне белорусского народа Петре Германовиче Сидовиче рассказывается в корреспонденции «Яркае поляня жыцця», помещенной на 6 стр.

Автором статьи «Сібір — краіна маладых», помещенной на 8-й странице, является англичанин Джеральд Сигэл. Он занимается изучением развития промышленности СССР. Совсем недавно он вернулся из путешествия по Сибири и своими впечатлениями поделился с читателями журнала «Санди таймс». Еще и теперь за границей многие считают Сибирь страной пустынной, заброшенной и дикой. И, наверное, не все знают, что за годы Советской власти она стала цветущим краем с огромными промышленными городами, могучими электростанциями, хорошо развитым сельским хозяйством. Именно такую Сибирь увидел Джеральд Сигэл.

Из хроники новостей культуры и искусства вы узнаете о важнейших событиях в стране и за рубежом, происшедших за последнюю неделю.

тычной Рэспублікі Ахмед Бен Бела.

Нядаўна Ленінград па запрашэнню Першага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Савета Міністраў СССР М. С. Хрушчова наведаў прэзідэнт Сацыялістычнай Федэратыўнай Рэспублікі Югаславіі, генеральны сакратар Саюза камуністаў Югаславіі Іосіп Броз Ціта з жонкай і суправаджаючым яго асобамі. Паміж І. Броз Ціта і М. С. Хрушчовым адбылася працяглая гутарка, у час якой яны абмяняліся думкамі па шырокаму колу пытанняў, што маюць узаемную цікавасць для Югаславіі і СССР.

29 мая ў Маскву з дзяржаўным візітам па запрашэнню Цэнтральнага Камітэта КПСС, Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР і Савецкага ўрада прыбыў першы сакратар Цэнтральнага Камітэта Сацыялістычнай адзінай партыі Германіі, старшыня Дзяржаўнага савета ГДР Вальтэр Ульбрыхт. У першы ж дзень Вальтэр Ульбрыхт наведаў у Крамлі візіт Першаму сакратару ЦК КПСС, Старшыні Савета Міністраў СССР М. С. Хрушчову і Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Л. І. Брежневу.

Затым пачалася паездка Вальтэра Ульбрыхта па Савецкай краіне. Сардэчна сустрэў дарагога гасця Індустрыяльны Урал. Тысячы жыхароў Свядлоўска выйшлі на вуліцу, каб вітаць прыбыўшых сюды Вальтэра Ульбрыхта з жонкай і вядомых партыйных і дзяржаўных дзеячоў Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі. Хвалючай была іх сустрэча са шматтысячным калектывам праслаўленага Уралмаша. Пасля агляду цэхаў завода на плошчы адбыўся ўрачысты мітынг.

На мітынг у прамой выступіў В. Ульбрыхт. Ён выказаў падзяку канструктарам, інжынерам і рабочым Уралмаша за падрыхтоўку абсталявання для металургічнага камбіната «Ост», якое тут вырабляецца. Ульбрыхт паведаміў, што апошні раз ён быў у Свядлоўску ў студзені 1942 года праездам і наведаў лагер нямецкіх ваеннапалонных, каб пагутарыць з нямецкімі салдатамі і афіцэрамі і далучыць іх да барацьбы супраць гітлераўскай вайны. Колькі слёз і гора прынёс савецкаму народу і ўрэшце рэшт і нямецкаму народу вераломны напад нямецкіх мілітарыстаў і іх гітлераў-

скіх генералаў на Савецкі Саюз. Дзякуючы гераічнай барацьбе савецкага народа і яго саюзнікаў, у ліку якіх былі таксама лепшыя прадстаўнікі нямецкага рабочага класа, гітлераўскія арміі былі знішчаны.

Мітынг на Уралмашы выліўся ў магутную маніфэстацыю брацкай дружбы паміж савецкім і нямецкім народамі.

Са Свядлоўска высокія госці з ГДР вылецелі ў Новасібірск. Яны наведалі выдатны навуковы цэнтр краіны — Сібірскае аддзяленне Акадэміі навук СССР. У Новасібірскім акадэмічным тэатры оперы і балета адбылася сустрэча кіраўніка сацыялістычнай германскай дзяржавы з прадстаўнікамі прадпрыемстваў, будоўляў, навуковых і культурных устаноў горада.

Знаёмства з Сібір'ю працягвалася на берагах Ангары. Белым кінем садоў сустрэў гасцей Іркуцк. Сябры з ГДР пабывалі на берагах Іркуцкага мора. «Вы ў Сібіры здзяйсняеце тэхнічную рэвалюцыю, ствараеце базу камунізму». — заявіў Вальтэр Ульбрыхт пасля наведання будаўніцтва Краснаярскай ГЭС. Вялікае ўражанне на нямецкіх таварышаў зрабіла буйнейшая ў свеце Брацкая гідраэлектрастанцыя. Высокія госці наведалі таксама буйныя сібірскія гарады Краснаярск і Омск.

10 чэрвеня першы сакратар ЦК САПГ, старшыня Дзяржаўнага савета ГДР Вальтэр Ульбрыхт і іншыя выдатныя партыйныя дзеячы вярнуліся ў Маскву.

12 чэрвеня ў Маскве ў Крамлёўскім Палацы з'яўдаў адбыўся мітынг савецка-германскай дружбы. З вялікімі прывітаньнямі на мітынг, цёпла сустрэтыя прысутнымі, выступілі таварышы М. С. Хрушчоў і Вальтэр Ульбрыхт.

«Мы з вялікім задавальненнем можам сёння зноў падкрэсліць, — сказаў М. С. Хрушчоў на мітынгу савецка-германскай дружбы ў Маскве, — што ў брацтве за трывалы мір на зямлі, у барацьбе за вырашэнне ўсіх асноўных праблем сучаснай міжнароднай палітыкі Савецкі Саюз і Германская Дэмакратычная Рэспубліка разам з іншымі сацыялістычнымі дзяржавамі выступаюць адзіным фронтам».

У дні знаходжання нямецкіх сяброў у Савецкім Саюзе таварыш В. Ульбрыхт меў сустрэчы і гутаркі з таварышам М. С. Хрушчовым. Вынікі гэтых перагавораў адлюстраваны ў камюніке.

(Заканчэнне на 7-й стар.)

ПЕВЕЦ БРАТСТВА И ДРУЖБЫ НАРОДОВ

(Начало на 1-й стр.)

Имя великого кобзаря — Тараса Шевченко известно во всем мире. Его бессмертные произведения переведены на языки всех народов Советского Союза, на языки народов многих стран. И во всем мире багатая поэзия Шевченко зовет к борьбе за Мир, Труд, Свободу, Равенство, Братство и Счастье всех народов земли.

Украинские националисты пытались взять на вооружение творчество Тараса Григорьевича. Но украинский народ правильно понимал и понимает глубокий интернациональный смысл поэзии своего лучшего сына. Он всегда был верен дружбе украинского и

русского, всех других народов нашей страны.

Тарас Шевченко — великий украинский национальный поэт. В его стихах звучит горячая и страстная сыновья любовь к родной Украине. Он воссоздал в своем творчестве лучшие черты украинского национального народного характера, запечатлел душу народа. Но именно потому, что Шевченко — национальный народный поэт, в стихах его нет и тени национальной замкнутости и обособленности, национального эгоизма и чванства. Душа его поэзии открыта трудовым людям всех наций и народностей.

Как все подлинно великие национальные поэты, как

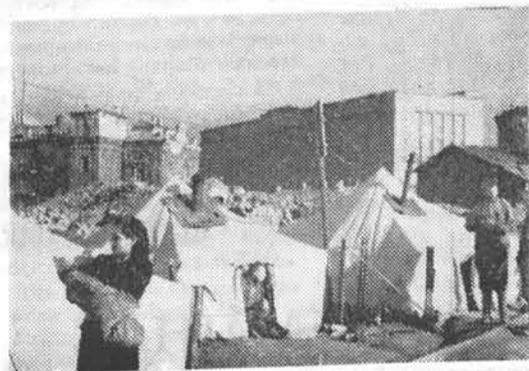
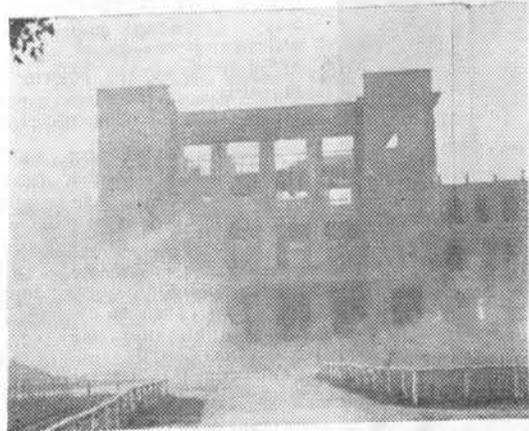
Пушкин и Мицкевич, Лермонтов и Гейне, Байрон и Маяковский, Шевченко — поэт интернационального братства и дружбы между народами. Он никогда не делал различия между трудовыми людьми — его любовь была отдана людям труда и угнетенным любой национальности так же, как ненависть не делала различия между угнетателями. Поэтому и сам мятежный кобзарь был одинаково ненавистен русскому царю с его окружением и украинскому панству.

Тарас Шевченко не раз с глубокой убежденностью говорил, что все величайшее и значительное создают

1944

1964

1944 год... Гітлераўскія захопнікі выгнаны са свяшчэннай беларускай зямлі. Слёзы і смерць, гора і пакуты, пажарышчы і руіны пакінулі яны пасля сябе. Спалены цэлыя вёскі, знішчаны жыхары. Гарады зруйнаваны, дамы ператвораны ў груды бітай цэглы. У Мінску, Гомелі, Магілёве, Віцебску і іншых буйных гарадах рэспублікі не засталася ніводнага прамысловага прадпрыемства. Спалены ўніверсітэт, Акадэмія навук, школы, інстытуты, бібліятэкі. Страты, нанесеныя народнай гаспадарцы рэспублікі, склалі больш 75 мільярдаў рублёў.

Дзе ўзяць сродкі, сілы, матэрыялы, каб справіцца з гэтай разрухай, залячыць цяжкія раны? Здавалася, што спатрэбяцца многія дзесяцігоддзі, каб зноў расквітнела родная Беларусь.

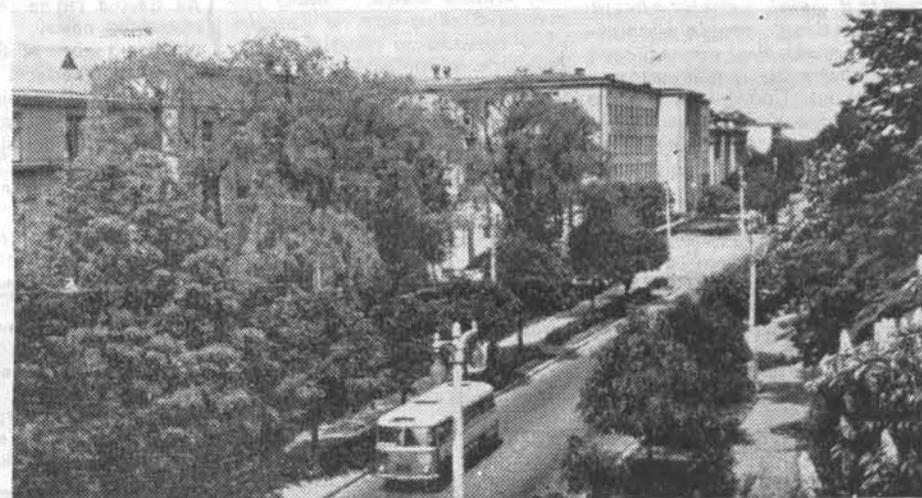
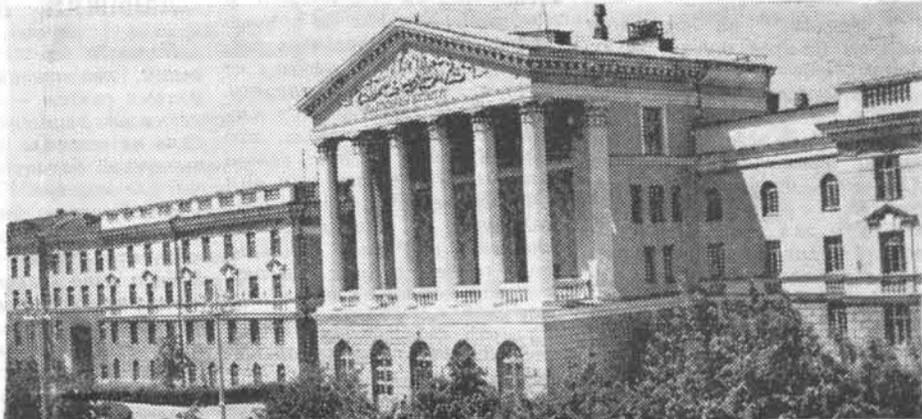
Але мінула толькі дваццаць год. Гэта былі гады напружанай, упартай, самаадданай працы ўсяго народа. Абапіраючыся на бескарысліваю дапамогу ўсіх народаў Савецкага Саюза, выкарыстоўваючы перавагі сацыялістычнай сістэмы гаспадаркі, беларускі народ у кароткі тэрмін падняў з руін і попелу прадпрыемствы, гарады і сёлы, пабудоваў новыя заводы, фабрыкі, камбінаты. Па маштабах прамысловай вытворчасці Беларусь пакінула далёка заду многія развітыя капіталістычныя краіны.

На здымках, якія змешчаны на гэтай старонцы (злева) вы бачыце беларускія гарады, разбураныя гітлераўцамі. Справа — тыя ж гарады, адбудаваныя.

На верхніх здымках — будынак політэхнічнага інстытута, якім ён быў пасля выгнання фашыстаў, і сённяшні політэхнічны інстытут, які штогод падрыхтоўвае сотні маладых спецыялістаў.

Ніжэй змешчаны здымкі мінскай вуліцы Леніна. У палатках, бараках, зямлянках жылі беларусы ў першыя месяцы пасля вызвалення. Зараз на гэтым месцы стаяць шматпавярховыя дамы, у якіх выдатныя кватэры з усімі выгодамі.

На наступных здымках — гарады Брэст і Бабруйск.

ум и руки человека, и если они освободятся от цепей рабства и неволи, они создадут чудеса. Он страстно призывал народные массы покончить «со всеми гадами земными; схватить, измять и бросить в ад!» Он страстно боролся за освобождение и возвеличение человека труда, за его счастье. Он писал: «Много, неисчислимо много прекрасного в божественной бессмертной природе, — но торжество и венец бессмертной красоты — это оживленное счастьем лицо человека. Возвышеннее и прекраснее в природе я ничего не знаю».

Сбылись мечты великого украинского кобзаря Тараса Григорьевича Шевченко. Народы нашей страны под руководством Коммунистической партии разорвали цепи рабства и угнетения. Все народы, как малые, так и боль-

шие, получили равные права. Советский человек — человек свободного труда стал хозяином и строителем своего счастья.

Величие народов бывшей царской России в том, что они живут в дружной братской семье. Эта великая семья народов Советского Союза объединяет в себе более 100 наций и народностей.

Враги рассчитывали, что при таком многонациональном составе населения социалистическое государство обречено на неминуемый развал. И на этом они строили свои черные планы восстановления капиталистических порядков в нашей стране.

Вокруг творчества Шевченко и сегодня за рубежом идет острая идеологическая классовая борьба. Враги коммунизма, и в их числе буржуазные националисты, под-

визающиеся у подворотен своих империалистических хозяев, как и раньше, пытаются использовать творчество великого кобзаря в своих предательских целях, они всячески извращают и фальсифицируют его. Но эти расчеты обречены на провал.

В нашей стране победила мудрая ленинская национальная политика — политика дружбы и братства народов. Величие духа наших народов, их высокое политическое сознание проявились в том, что они преодолели национальную ограниченность и поставили социальное, политическое освобождение выше узко понимаемых национальных интересов. В братской многонациональной семье своим трудом, своим умом советские люди создали могучее социалистическое государство, с которым вынужде-

ны считаются представители старого, уходящего мира, те самые, которые глумились над отсталостью царской России.

Тарас Григорьевич Шевченко не был марксистом, так как марксизм тогда только зарождался. Но даже в условиях России середины XIX века он правильно чувствовал дыхание нового времени, зарождение рабочего класса и его великое будущее.

Перед нами памятник Тарасу Григорьевичу Шевченко. Но я позволю себе обратиться к великому кобзарю, как если бы он был жив:

— Взгляните, Тарас Григорьевич, на нашу родную землю! Наша многонациональная социалистическая Родина — Советский Союз — стала семьей новой, вольной!

И мы не забыли и никогда не забудем, что вы находились в рядах тех славных борцов за народное счастье, которые подтачивали устои самодержавия, не жалели своих сил, своей жизни для победы в освободительной борьбе против угнетателей, за свободу и счастье людей труда!

Вольный и трудолюбивый советский народ построил в нашей стране социалистическое общество. Теперь под знаменем Маркса, Энгельса, Ленина, под руководством Коммунистической партии наш народ строит коммунизм. По пути строительства социализма и коммунизма идут народы многих стран. И мы уверены, что по этому пути пойдет все человечество.

Лішучь ЗЕМЛЯКІ

ІХ ШЛЯХАМ

ДЗЕЦІ НЕ ПОЙДУЦЬ

Я атрымаў ад вас многа кніжак. Вялікае дзякуй за іх. Сярод кніг была брашура «Путешествие в сказку». Расказы і пісьмы дзяці, надрукаваныя ў ёй, зрабілі на мяне вельмі прыемнае ўражанне. Хлопчыкі і дзяўчынкі, якія нарадзіліся ў капіталістычных краінах і за сваё кароткае жыццё паспелі наслухацца многа розных небыцц пра Савецкі Саюз, гавораць аб ім толькі добрае. Яны ўбачылі сваімі чыстымі дзіцячымі вачыма іншыя жыццё.

Прачытай я і брашуру Д. Мейснера «Исповедь старого эмигранта». Усё, аб чым ён піша, мне добра вядома. Так, ёсць яшчэ і зараз за мяжой прадстаўнікі старой эміграцыі, якія да гэтага часу не прымірыліся ставяцца да Савецкай краіны. Гэта іх асабістая справа, толькі мне здаецца, што робяць яны гэта не па сваёму глыбокаму перакананню, а па прывычцы.

Нядаўна мне выпадкова давялося бачыць пахаванне старыні эмігранцкага камітэта, перакананага манархіста, супрацоўніка лістка, які паклёпнічае на Савецкі Саюз. Тых, якія прыйшлі на яго пахаванне, можна смела назваць жывымі трупамі. Адны з цяжкасцю перастаялі ногі, другіх нехта падтрымліваў, трэці абаніраліся на палкі. Яны аджылі свой век і калі яшчэ і працягваюць шыпець на Савецкі Саюз, то ўкусіць яны ўсё роўна не могуць, і атрута іх ужо не можа прынесці нікому шкоды. І яшчэ мне здаецца, што дзеці і ўнукі іх не пойдуць па шляхах бацькоў. Яны ўжо зразумелі, на чым баку праўда. Усё сказана—гэтае мае асабістыя думкі. Магчыма, я ў чым і памыляюся, але мне здаецца, што ўсё іменна так.

Іван СІНЯЎСКІ.

Францыя.

ЦЯЖКА ЖЫЦЬ НА ЧУЖОЙ ЗЯМЛІ

Дарагія суайчыннікі!

У першую чаргу хачу падзякаваць вам за патэфонныя пачыні, якія вы мне выслалі. Я з жонкай слухаў іх да позняга вечара. Вельмі прыгожыя песні. Хоць мая жонка немка і не разумее па-руску і беларуску, але ёй вельмі спадабаліся песні і музыка. Яна сказала, што мелодыі нашых песень вельмі лірычныя. Не ведаю, чым вам аддзякаваць за такія каштоўныя падарункі. Я ўжо многа год адарваны ад сваёй Радзімы, сваіх людзей, родных звычаяў, культуры, музыкі. І вельмі сумую па ўсяму гэтаму.

Трэба шмат паперы, каб выказаць, як я сам і многа такіх, як я, тут, у Англіі, сумуюць па Радзіме і роднаму дому. Толькі той, хто пазнаў разлуку з родным краем, добра ведае цану жыцця на чужыне. Падарунак, які вы мне прysłалі, падняў мой дух. Калі слухаю рускія і беларускія песні, адчуваю сябе як бы на сваёй роднай зямлі. Яшчэ адно жаданне ёсць у мяне—гэта пабываць дома, убачыць Беларусь. І я часта задумваюся над пытаннямі: навошта мы жывём тут, то тут нам дапамагае, каму мы патрэбны?

Пакуль чалавек працуе за дваіх, то дадуць кавалак хлеба, а састарэе, то выкінуць, як калісьці, помню, у панскай Польшчы выкідаў гаспадар у яму старых коней. Яшчэ раз шчыра дзякую вам за пачыні, а таксама за газету. Не нарадуюся жыццём маіх суседзяў і аднавяскоўцаў. Зайздросчу, што яны шчаслівыя людзі, што засталіся жыць на сваёй зямлі.

Але я не магу вінаваціць сябе, бо вырас пад панскай Польшчай. Мой бацька не быў у стане даць мне адукацыю. Калі фашысты мяне, маладога, вывезлі на прымусовыя работы ў Германію, то пасля вайны я, не разабраўшыся, паслухаў ворагаў Радзімы і не вярнуўся на

родную зямлю. За гэта і пераносіў тут такія пакуты.

З сардэчным прывітаннем
ваш зямляк М. Р.
Англія.

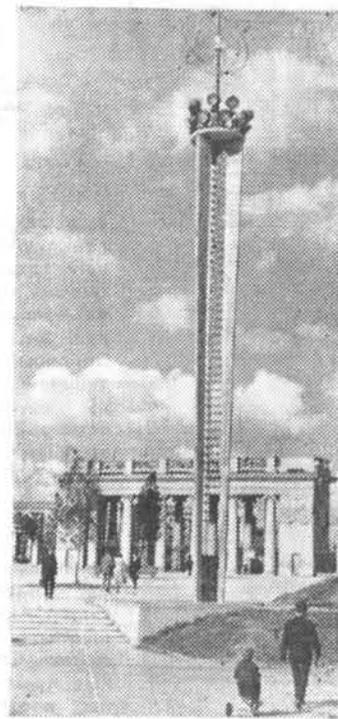
ЖАДАЮ РОСКВІТУ ЛЮБИМАЙ АЙЧЫНЕ

Перш за ўсё хачу вас, таварышы, павінаваць з надыходзячым святаям — днём вызвалення ад фашысцкага ярма. Я сама не прымала ўдзелу ў партызанскай барацьбе ў час вайны, але мой сын Уладзімір Іванавіч Грытчын быў актыўным членам партызанскай групы «Бопа» ў горадзе Капенгагене. Работа сына ў групе заключалася ў асноўным у распаўсюджванні падпольнай газеты ў горадзе. Я была рада, што мой сын сваёй барацьбой дапамагаў Радзіме. У твая жорсткія гады я ўвесь час была са сваёй Айчынай, з маім народам.

Хоць я зараз жыву ў Даніі, у думках я з вамі, таварышы. Радуюся з усім беларускім народам з выпадку дваццацігоддзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкай кечыцы. Жадаю яшчэ большага росквіту любімай Айчыне, яе народу — шчасця і ўсякага дабра.

Аляксандра ШРОЙДЭР.

Данія.

Парк імя Горкага на беразе Свіслачы — любімае месца адпачынку мінскай дзетвары. Тут да яе паслуж вялікае кола для агляду горада, карусель, арэлі, кінатэатр «Малютка», зялёны тэатр і спартыўныя пляцоўкі.

На здымку: уваход у парк імя Горкага з боку плошчы Перамогі.

Фота К. Якубовіча.

У ДАЛЁКІХ РЭЙСАХ

Прайшоў год з дня спуску на ваду акіянскага целахода «Полацк». У дзень урачыстага ўзняцця савецкага сцяга маракі накіравалі радыёграму працоўным Полацка аб выхадзе ў першы рэйс. З таго часу, радыруе сакратар партарганізацыі судна Міхайлаў, мы кідалі якар у портх многіх краін свету. За кармою дзесяткі тысяч міль водных прастораў.

Многа складаных далёкіх рэйсаў зрабіў экіпаж танкера «Маладзечна». Але асабліва запомніўся маракам рэйс у раён Арктыкі. Прабываючыся з дапамогай ледакола скрозь ільды, «Маладзечна» ішоў у караване савецкіх суднаў і паспяхова выканаў заданне па забеспячэнню палярнікаў запасамі гаручага і снаражэння, расказвае капітан Упярэнка.

Нярэдка вакол судна блукалі на лёдзе беляя мядзведзі. Непадалёк ад вострава Дзіксан ля борта судна вынырнуў з вады велізарны мядзведзь. Маракі накармілі яго.

Самааддана працуюць маракі і іншыя суднаў, якія носяць імяны гарадоў рэспублікі. У далёкіх рэйсах цяпер знаходзяцца целаход «Слуцк», танкер «Гродна» і іншыя.

Ю. МУРАУЧЫК.

Адэса.

ЯЎГЕНІЯ РУБАН УСПАМІНАЕ

Бязрадаснай была маладосць Яўгеніі Антонаўны. Ад цямна да цямна гнула яна спіну на польскіх паноў. Замуж выйшла за такога ж бедняка, як і сама. У верасні 1939 года прыйшла Чырвоная Армія і вызваліла іх ад прыгнёту польскіх паноў. Яўгенія і Мацвей Рубаны атрымалі ад Савецкай улады зямлю, сталі працаваць. Але ўсё гэта было недаўгавечным — пачалася вайна.

Гітлераўскія захопнікі на акупіраванай тэрыторыі тварылі страшэнныя злачынствы, многіх вывозілі, як жывёлу, у нямецкае рабства. І калі з вёскі Бабровічы, дзе жылі тады Яўгенія і Мацвей Рубаны, нямецкія ўлады патрабавалі рабочую сілу для Германіі, солтыс Сяргей Рубацкі вырашыў:

«Рубаны падыходзяць. Беднякі, спачуваюць Савецкай уладзе».

Так у 1942 годзе Мацвей, Яўгенію і іх пяцігадовага сына Ваню забралі з дому, пасадзілі ў грузавік і адвезлі на станцыю Валожын. Там пагрузілі ў цяпушкі, і поезд накіраваўся на Запад.

На адным з прыпынкаў усіх беларусаў высадзілі і пачалі сартыраваць. Жанчын у адно месца, а мужчын—у другое. Яўгенія падхапіла Ванюшу на рукі, але канваір ударам прыклада ў спіну збіў яе з ног. Жанчына страціла прытомнасць. Апрытомнела на бруднай падлозе барака. Больш ні сына, ні мужа не бачыла.

У 1945 годзе Я. А. Рубан вярнулася на Маладзечаншчы-

ну. Цяпер жыве ў вёсцы Дубіна-Вяршыцкая. Калгас паклапаціўся аб жанчыне, пабудавалі дом, даў магчымасць жыць па-чалавечаму.

— Многае бачыла і перажыла я ў Германіі,—гаворыць Я. А. Рубан.— Тыя тры гады можна лічыць выкрэсленымі з жыцця. Зараз мне добра, мару толькі аб адным: даведацца што-небудзь аб лёсе сына і мужа. Калі хто-небудзь з чытачоў газеты «Голас Радзімы» сустрэкаўся з маім мужам Мацвеем Рыгоравічам Рубанам і сынам Іванам Мацвеевічам Рубанам, прашу паведаміць па адрасу: вёска Дубіна-Вяршыцкая Маладзечанскага раёна Мінскай вобласці.

І. СЦЯПАНАУ.

Уладзімір ФЕДАСЕЕНКА

Горкая ўзнагарода

Уладзімір ФЕДАСЕЕНКА нарадзіўся на Жлобіншчыне Гомельскай вобласці. Шаснаццацігадовым юнаком ён пайшоў у партызаны. Нядаўна ён закончыў раман аб падзеях Айчыннай вайны, удзельнікам або відавочцам якіх быў сам.

Ніжэй мы друкуем урывак з твора.

Невялікая станцыя Мормаль размешчана кіламетрах у пятнаццаці на поўдзень ад Жлобіна. Крыху далей ад яе, уздоўж чыгункі, размясцілася велізарная вёска. У 1941 годзе яна некалькі разоў пераходзіла з рук у рукі. Амаль палавіна яе была спалена вясной 1943 года, калі прама за агародамі, дзе праходзіла чыгунка, быў узарваны варожы браняпоезд. Потым на працягу васьмі месяцаў тут знаходзілася перадавая.

Перад вайной у Мормалі была пабудавана цудоўная цагляная сярэдняя школа.

Супраць школы знаходзілася памяшканне былой аптэкі. У ёй размясцілася воласць. На чале яе стаў бургамістр Ляоненка. Ростам ён быў каля двух метраў, з чырвоным тупым тварам і пухлымі кароткапалымі рукамі. Ад яго хапілі гора не толькі Мормаль, але і навакольныя вёскі.

Я бачыў бургамістра некалькі разоў, яшчэ не будучы ў партызанах. Для мяне гэты ворадак быў увасабленнем ўсяго агіднага і мярзотнага.

Ляоненка хадзіў у форме гітлераўскага афіцэра. На борце мундзіра была прымацавана зялёная стужка—свед-

чанне фашыскай узнагароды. Патроны да яго пісталета гітлераўцы давалі без уліку. І ён страляў, страляў ва ўсё жывое: кінецца да ног яго каця сабака—страляе, схваецца ад яго наш чалавек у двор—страляе. І калі пранюхае, што хто-небудзь з сям'і пайшоў да партызан, прыводзіць нямецкіх салдат, якія акружалі хату і забівалі ўсіх ад малага да вялікага.

Наш партызанскі атрад, які спачатку называўся «Смерць фашызму», быў яшчэ нешматлікім. Камандзірам атрада быў Шыбінскі, былы сакратар Стрэшынскага райкома партыі. Аднойчы я падышоў да яго:

— Таварыш камандзір, хочіць мне тут сядзець у лесе. Дазвольце пайсці бургамістра ўбраць. Бо ён жа гад. Людзі ад яго стогнуць.

Мне было толькі шаснаццаць год. Камандзір прыжмурыўся, з усмешкай паглядзеў на мяне ў твар і, нічога не сказаўшы, адышоўся і сеў на пянёк. Я прыйшоў следам за ім і стаў спецыяльна на ўзгорак, каб камандзір бачыў, што я не такі ўжо маленькі.

— Ну, а як жа ты дабарыся да бургамістра? Ён жа ездзіць не адзін, а з добра ўзброенай ахавай.

— Дайце мне талокі яшчэ двух хлопцаў у дапамогу—Сашу Кісляка і Ваню Карабанава, і ўсё будзе зроблена.

Потым, спяшаючыся, я расказаў камандзіру аб сваім плане аперацыі. Ён моўчкі выслушаў, узяўшы і пайшоў. Я назіраў за ім. Шыбінскі падышоў да нашага камсамоль-

скага ваяжыка Косці Ніжнікава. І я здагадаўся, што гутарка зараз пойдзе пра мяне. Косця ведаў мяне добра і ведаў нават тое, што я яшчэ да прыходу ў атрад адзін рабіў засаду на немцаў.

Пагутарыўшы, яны падышлі да мяне, і пасля некаторых пажаданняў на дарогу дазволілі ісці.

У другой палове дня мы пакінулі лагер. ...Адзвінелі над галавамі партызан жаваранкі. Дарога ішла то полем, то лесам. Пакуль што на ўсім шляху мы не ўбачылі ніводнага следа з-пад нямецкага бота. Толькі бачны былі адбіткі сялянскіх босых ног, ды на пяску ланцужкі, пракладзеныя мядзведкамі. І гэта ралавала нас: значыць, вораг баіцца халдзіць па партызанскай зоне.

У лесе групу сустрэлі прарэзлівым крыкам надакучлівыя сойкі. Іх голас я добра ведаў. Гэтыя птушкі заўсёды маглі папярэдзіць аб небяспецы. Але я не любіў, калі яны праследавалі мяне. Лічыў гэта самай дрэннай дэмаксіроўкай і адразу ж пазбягаў тых мясцін. Цяпер жа мы толькі адарвемся ад аднаго вывадку, як трапляем на другі, а далей на трэці... Але з лесу не выходзілі, таму што з пастаўленай на Мормальскай станцыі вышкі вартавы мог заўважыць нас.

Лесе вузкай стужкай падыходзіў да чыгункі. Да станцыі было кіламетры два. Мы спыніліся на ўскрайку рэдкага сасонніку. Я трошкі прайшоў уперад і доўга глядзеў у бінокль. Станцыя была абнесена драўлянай сцяной, у якой

цямнелі байніцы. За сцяной, як маяк, узвышалася назіральная вышка.

Я вярнуўся назад да рэвят, калі Ваня ўжо быў пераапрапаруны і нічым не адрозніваўся ад звычайнага сялянскага хлопца. Ваня быў жыхар Мормалі і не так даўно прыйшоў у партызаны. З'яўленне яго ў сваёй вёсцы яшчэ не магло выклікаць ніякага падзэрнення.

— Дык ты і спытаеш у знаёмых, калі бургамістр бывае ў воласці. Калі ж хто пацікавіцца, навошта ён табе, дык скажаш, што даведку хочыць узяць, каб паехаць у Германію на работу,—сказаў я Ваню.—Толькі ў гэтым канцы вёскі ты, мабыць нічога не даведашся. Трэба ісці туды, да станцыі, дзе воласць.

— Зразумела,—адказаў Ваня.

Мы былі перакананы ў тым, што небяспекі для яго ў вёсцы няма. Я стаў меркаваць, дзе лепш зрабіць засаду.

Самым зручным месцам мне здалося гумно, якое адзінока стаяла каля дарогі за вёскай.

— Але ніхай прыдзе Ваня,—вырашыў я,— можа тады больш што праясніцца.

Сонца заходзіла, а Вані яшчэ не было, ды і выстралы чуліся ў тым баку вёскі. Я хваляваўся, але імкнуўся пераканаць сябе, што ён хутка прыдзе. І праўда, па палявой дарозе ля пераезду ішоў чалавек. Мы чакалі яго з нецярплівасцю. Нарэшце, ужо добра быў бачны наш таварыш.

— Доўга, доўга ты гасіў. Ну, расказвай усё па парадку. — На станцыі шыраюць немцы. Ляоненка звычайна

ДЗІСНА

Наш земляк з Францыі А. Барысёна піша: «Хацеў бы прасіць шановных супрацоўнікаў «Голас Радзімы», калі магчыма, расказаць у газеце аб маім родным горадзе Дзісна».

Выконваючы просьбу суайчынніка, наш карэспандэнт пабываў у Дзісне і меў гутарку са старшынёй гарадскога пасялковага Савета Сяргеем Міхайлавічам Івановым. Ніжэй змяшчаем нататкі нашага карэспандэнта аб Дзісне.

У прыгожай маляўнічай мясцовасці, дзе Дзісна ўпадае ў Дзвіну, раскінуўся гарадскі пасёлак Дзісна. Ліхалецце вайны пакінула тут цяжкі след. Пасля гаспадарання фашыстаў ад пасёлка засталіся адны папільшчы. Толькі за адзін дзень 3 ліпеня 1942 года на ўскраіне горада гітлераўцы расстралялі звыш 3800 жыхароў.

Аднак савецкія людзі не схілілі галовы перад ворагам. Яны аб'ядналіся ў партызанскія атрады, вялі бязлітасную барацьбу з акупантамі і іх паліцамі, не давалі ім спакою ні днём, ні ноччу.

Прайшло 20 год. А як разросся горад! Той, хто не быў тут даўно, не пазнае зараз гарадскога пасёлка. Тут узведзены духавярховыя жыллыя дамы, універмаг, сталовая, тры школы, пошта, гасцініца, магазіны, камбінат бытавога абслугоўвання насельніцтва.

Пры панскай Польшчы на 12 тысяч насельніцтва быў адзін урач. Зараз у горадзе працуе вялікая раённая бальніца, паліклініка, аптэка, дзіцячая кансультацыя. Насельніцтва горада абслугоўваюць дзесяткі розных урачоў.

Вялікія клопаты працяглае гарадскі пасялок. Савет аб маладых жыхарах горада. Для самых маленькіх пабудаваны яслі, працуе дзіцячы сад. На беразе Дзвіны заканчваецца будаўніцтва прыгожага духавярховага будынка школы-інтэрната. Звыш 300 школьнікаў будуць вучыцца і адпачываць тут. Ёсць у горадзе і свая прамысловасць. Тут маслазавод, 2 цагельныя заводы, хлебапякарня, пладова-ягадны цэх і іншыя. Гарадскі пасёлак з кожным годам усё больш добраўпарадкоўваецца і прыгажэе. У горадзе з'явіліся новыя вуліцы. Усяго пасля вай-

ны ў горадзе пабудавана звыш 585 новых дамоў. Кожны дзень з гарадской станцыі адпраўляюцца ў розныя куткі Беларусі і Прыбалтыкі 13 аўтобусаў.

Любяць жыхары свой гарадскі парк. Многа старання і сіл уклалі яны ў яго аднаўленне. Зараз для адпачынку жыхароў горада і навакольных вёсак адведзена зялёная зона ў 30 гектараў па вуліцы Глыбокай. Расце дэбрабыт насельніцтва. Да яго паслуг кіна-тэатр, некалькі клубаў, дом культуры, бібліятэкі, стадыён. На дахах дамоў многіх жыхароў горада ўзнямаюцца тэлевізійныя антэны.

Прыгожым стаў горад Дзісна, а ў недалёкім будучым будзе яшчэ лепшым і прыгажэйшым.

Франц Антонавіч Ржэчыцкі і яго жонка Марыя Нікіфараўна з Францыі прасілі знайсці іх родных і блізкіх, якіх яны пакінулі ў Дзісне ў 1930 годзе. З таго часу не мелі аб іх ніякіх вестак.

Нам прыемна паведаміць Францу Антонавічу і Марыі Нікіфараўне, што мы адшукалі іх сваякоў.

ЦЕПЛАХОД «ІВАН ЗАЙЦАЎ»

Нядаўна гамяльчане праводзілі ў першы рэйс цеплаход, якому прысвоена імя іх слаўнага земляка — Героя Савецкага Саюза Івана Зайцава.

Зрабіўшы рэйс, судна прыпынілася паблізу вёскі Чонкі. Тут, на радзіме героя, які загінуў, прыкрыўшы сваім целам амбразуру гітлераўскага дзота, адбыўся мітынг. Перад прысутнымі выступілі сябры Івана Зайцава.

НА ЗДЫМКУ: цеплаход «Іван Зайцаў».

Фота Ч. МЕЗІНА.

Нарэшце развіднела, але жыцця вакол не адчувалася. Толькі бачыў я, як палез на вышку назіральнік, і зразумеў, што ноччу там нікога не было. Затым прайшлі з сярпамі на поле жанчыны. На вельсіпедзе праехаў са станцыі паліцэйскі, а за ім прайшлі яшчэ двое.

Сонца ўзнялося высока, а бургамістра ўсё не было. Ён нават не з'яўляўся і ў загароджаным двары станцыі, таму што кожнага, хто там праходзіў, я разглядаў у бінокуляр. Мы прагаладаліся, стаміліся і пачалі ўжо траціць веру ў тое, што сёння будзе ехаць бургамістр. Раптам я заўважыў на дарозе каня.

— Хлопцы, Ляоненка! — сказаў я і пачаў глядзець у бінокуляр.

За калючай агарожай на двары махаў хвостом і скакаў жарабец бургамістра. Але трымаў яго не гаспадар. Праз некалькі хвілін з памяшкання выйшаў чалавек у нямецкай форме і хутка ўскочыў у сядло. Я ніяк не мог пазнаць, хто сеў на каня, а хлопцы з неярпліваасцю чакалі ад мяне яшчэ хоць аднаго слова.

Коннік выехаў з двара, з-за насыпу чыгункі нават галавы яго не было відаць. Метрах у дзвюхстах ад ёўні быў пера-

Наш карэспандэнт гутарыў з дваюраднай сястрой Франца Антонавіча — Мацкевіч Верай Мікалаеўнай. Яна зараз на пенсіі, жыве ў сваім доміку ў Дзісне па вуліцы Доўгая, дом 70. Жыве добра, мае агарод, сад, хатнюю гаспадарку. Яе сын працуе і вучыцца ў горадзе Кіеве. Праз год ён закончыць вучобу і будзе інжынерам.

Дарэчы, там жыве і брат Франца Антонавіча — Станіслаў Антонавіч. Яго адрас: Кіеў-92, Слясарны завулак, дом 8. Вера Мікалаеўна вельмі ўзрадавалася весткам аб вас, перадала ўсім сэрдэчнае прывітанне і абяцала ў бліжэйшы час напісаць вам пісьмо.

Да гэтага часу стаіць яшчэ на ўзгорку і дом Марыі Нікіфараўны. Навокал павырасталі новыя прыгожыя дамы, а ён па-ранейшаму глядзіць сваімі маленькімі акенцамі на сучасныя навiны і ўспамінае былую гаспадыню. Міма яго па некалькі разоў у дзень праходзяць аўтобусы. Па вуліцы Глыбокай, дом 18, жыве другая дваюрадная сястра Франца Антонавіча — Вышынская Лідзія. Родная сястра Франца Антонавіча зараз жыве ў Польскай Народнай Рэспубліцы.

Дваюрадная сястра Марыі Нікіфараўны — Шаўлюга Анастасія жыве ў сваім сыноў у горадзе Елгава Літоўскай ССР. Вашы родныя паведаміць вам яе адрас. Пішыце ім, і яны з радасцю будуць адказваць вам.

А. ВЕЖНАВЕЦ.

Чарговыя запускі

6 чэрвеня 1964 года ў Савецкім Саюзе зроблен запуск чарговага штучнага спадарожніка Зямлі «Космас-31».

10 чэрвеня 1964 года ў Савецкім Саюзе праведзен чарговы запуск штучнага спадарожніка Зямлі «Космас-32».

На бортах спадарожнікаў ўстаноўлена навуковая апаратура, прызначаная для працягу даследаванняў касмічнай прасторы ў адпаведнасці з праграмай, аб'яўленай ТАСС 16 сакавіка 1962 года.

САМАЯ СВЯТАЯ СПРАВА

Я хачу падзяліцца ўспамінамі пра 26 снежня 1943 года — самы страшны дзень у маім жыцці. У гэты сонечны зімовы дзень наша ціхая вёска Акунінава, што недалёка ад Слоніма, была раптоўна акружана карнікамі. Яны забягалі ў хаты і ўсіх — старых, жанчын і дзяцей — выганялі на поле за вёскай. Калек і хворых, якія не маглі ўстаць, стралялі на месцы.

Мама падумала, што будуць адбіраць працаздольных на работы ў Германію, і загадала мне, старэйшай сястры і брату схаватца. «А я сама, — сказала мама, — пайду на той сход з малымі дзецьмі. Нас на працу не возьмуць». Але мне было вельмі цікава, што будзе на тым полі, і замест таго, каб схаватца, я выглянула ў акно. Тут мяне заўважыў паліцай і, выштурхнуўшы з хаты, павёў да натоўпу.

Сем'ям, якія мелі родных у Нямецчыне, загадана было выйсці з натоўпу. Выйшлі мы і Шубаніны — у нас былі сваякі ў палоне. Правярыўшы іх пісьмы з адрасамі, нас пакуль што пакінулі ў баку.

З натоўпу аддзялілі дзесяць чалавек, паклалі на зямлю і пачалі страляць. Гукі стрэлаў зліваліся з людскім крыкам. Потым узялі яшчэ дзесяць, яшчэ дзесяць... Так цягнулася больш трох гадзін. На маіх вачах штурхалі на зямлю і забівалі маіх лепшых сябровак. Суседку, якая пачала карміць грудзямі дзіця, застрэлілі на месцы... Я крычала, закрывала вочы, каб не бачыць, вушы, каб не чуць. Перастраляўшы ўсю вёску — больш 300 чалавек, — гітлераўцы нагрудзілі поўныя фурманкі добра і паехалі, а нам загадалі пахаваць за ноч усіх забітых.

Змяркалася. Уся вёска была глухая і цёмная. Толькі ў нашым акне гарэў невялічкі агеньчык. Паміж трупаў пачалі ўздываць галовы раненыя. Гэта было так страшна: здавалася, забітыя ажываюць і хочуць вярнуцца ў свае цёмныя халодныя хаты.

Цэлую ноч паднаўзалі раненыя да нашай хаты, іх сабралася 15 чалавек. Мы даглядалі іх, як маглі, але большасць усё роўна памерла. Тая страшная ноч назаўсёды ўрэзалася ў маю памяць.

І вось сёння, калі я чытаю ў англійскай газеце, як на нейкай сходцы ўсходнія ўцекачы (можа тыя, што распраўляліся з нашымі людзьмі) выступаюць і крычаць, што яны не хочуць мірнага суіснавання з Савецкім Саюзам, маё сэрца поўніцца гневамі і абурэннем супраць гэтых адшчапенцаў і здраднікаў. Абарона міру — вось самая святая справа для кожнага сумленнага чалавека на зямлі.

Н. РУБЕЦ.

Англія.

прыязджае ў воласць з немцамі раніцай вярхом на конях. А потым некуды знікае. Іншы раз прыязджае са станцыі адзін апоўдні і ўжо да вечара сядзіць у воласці.

— Я там хадзіць асабліва баяўся, бо ўсім людзям выдалі нейкія аўсвайсы (паспарты). І цяпер немцы і паліцэйскія кожнага затрымліваюць і правяраюць. У каго няма такога аўсвайса, арыштоўваюць.

— Так, абставіны трохі ўскладняюцца, адыходзіць будзе больш небяспечна, чым я меркаваў. Але нічога, ваўкоў баяцца — у лес не хадзіць, — сказаў я, і мы пачалі абмяркоўваць план засады.

Вырашылі пранікнуць у гумно і чакаць да заўтра, пакуль не з'явіцца на дарозе бургамістр. Няхай з немцамі, але пасылаць першую кулю толькі ў яго.

Калі пачало змяркацца, мы пайшлі ўздоўж чыгункі ў напрамку да станцыі. У адным месцы перабеглі палатно і затым накіраваліся ў вёску.

Было ціха, толькі ў некаторых дварах брахалі сабакі. Давялося на некаторы час залегчы, а потым асыражона прабірацца да мэты. Гумно было зачынена, але з другога боку не было франтона. Мы лезлі па вузлу і праз сцяну спускаліся ў сярэдзіну. Там было пуста, толькі каля ёўні ляжала капа снапоў.

Ваня знайшоў шчыліну ў сцяне і пачаў весці назіранне за вёскай, Саша — за дарогай. А я ўзлез на бэльку, прарваў дах і глядзеў у бок станцыі.

Ноч цягнулася вельмі доўга. Хіліла да сну, але мы ўсё імкнуліся трымацца.

езд, і я чакаў, калі той з'явіцца на ім. Паказалася галава. — Бургамістр! — крыкнуў я і зляцеў з бэлькі. Але мы далі маху: каля сцяны, па якой трэба было вылазіць, нічога не надставілі, пачалі адзін аднаго падсаджваць. Выскачылі, калі насупраць ёўні на дарозе стаяў пыл. Не раздумваючы, я схваў пілотку з зорачкай і сказаў: — Пайшлі ўслед за ім да воласці.

Але ўжо на хаду план змяніў. Рэбят пакінуў у канцы вёскі на выпадак, калі бургамістр будзе бегчы, каб перахапілі, а сам па школьным двары накіраваўся да воласці.

Жарабец стаяў на двары лей браны. Я падумаў, што Ляоненка там. У маёй галаве змяніліся планы адзін за адным. Баяўся, каб бургамістр праз акно не ўбачыў мяне. Мільганула думка бегчы да акна і кінуць гранату, але памяшканне вялікае, у ім шмат пакояў. І я працягваў стаяць. Калі хто ішоў у напрамку да воласці, я настаўляў вінтоўку і загадваў: «Назад!» Усё паслухмяна паварочваліся і, не азіраючыся, адыходзілі. Раптам з боку агароду ў воласць ускочыў чалавек. Але ён мяне не заўважыў. Адрозу за ім на двор

увайшоў Ляоненка і нібы спецыяльна стаў спіноў да мяне. Я ўздыхнуў... прыцэлюўся, у руках дзесяцізарядная вінтоўка дрыжэла. Я апусціў яе, патрос рукамі і падумаў: «Не трэба спяшацца». Зноў ускінуў вінтоўку, уздыхнуў і выстраліў чатыры разы. Бургамістр упаў. Закрычаў і прысеў чалавек, што стаяў побач з ім. Я кінуўся праз вуліцу ў двор. Рэбят заўважылі мяне і, ужо не звяртаючы ўвагі ні на што, беглі да воласці прама па вуліцы. Я ў адно імгненне дастаў з кішэні бургамістра кашалёк і зняў рэмень з пісталетам.

З шумам убеглі ў двор хлопцы. Жарабец спалохана рвануўся і выламаў частаколіну. Я ледзьве паспеў схопіць яго за лейцы. Ранены чалавек крычаў.

— Не стой за гадам, — кінуў я чалавеку*, ледзьве паспяваючы за канём, які імкнуўся на вуліцу. Жарабец узвіўся на дыбы. — Хлопцы, адыходзьце!

Тыя пабеглі, а я адчуваў, што далёка бегчы не змагу, і стараўся ўтрымаць каня. Жарабец фыркаў, не даваў узяцца за сядло. Нарэшце, я пачаў падцягваць да сябе лейцы і ласкава прасіць: «Кось, кось...» Дакрануўся рукой да морды, паглядзіў, закінуў лейцы і ўскочыў у сядло. Конь кінуўся ў напрамку да станцыі, але я крута павярнуў яго і паскакаў колькі ёсць духу па вуліцы.

Каля чатырохсот двароў пра-

скакаў я і павярнуў да балота. «Цяпер не возьмеш», — уздыхнуў я. Але пачаў ляць сябе, як гэта я ўпусціў назначыць пункт збору. Праўда, небяспекі для хлопцаў не было. На кані было дрэнна прабірацца.

На душы ў мяне было так лёгка, што здавалася: наша перамога прайшла па ўсёй зямлі. Толькі вельмі хацелася піць. Я ўжо ехаў па партызанскай зоне і павярнуў у знаёмую вёску Яшчыцы. Але як толькі ўзняўся на ўзгорак, заўважыў: з поля, з агародаў пабеглі людзі ў балота. Я паскакаў ім наперарэз і ў хымзняку нагнаў сівога дзядулю. Той з жахам глянуў з-пад брывей і ўзняў рукі ўгору.

— Ты што, дзядуля, думаў, бургамістр? Дык яго ўжо няма.

— Вось цяпер я цябе пазнаў, сыноч мой, — упаў на калені дзядуля і так дапоўз да каня, схопіў мой запялены бот і пацалаваў. У мяне да болю сціснулася сухое горла і пакаціліся слёзы. — Сынчак мой, ты ж выратаваў людзей ад нячэстай сілы. Заўчора ён хатку маёй дачкі спаліў ні за што, ні пра што...

— Ідзі, дзядуля, скажы, няхай людзі выходзяць, а я паеду, можа пагоня будзе.

— Дзіцятка маё, каб ты ўсю вайну праездзіў і ніколі не ўпаў! Бог з табой!..

Я паехаў, а на боце маім цямяў адбітак. Гэта горкая своеасаблівая ўзнагарода, якую я памятаю і зараз.

* Як потым стала вядома, гэта быў здраднік соцкі. Ён прыйшоў данесці Ляоненку, што сястра яго бачыла ў гумне партызан.

МАСТАЦТВА СЛУЖЫЦЬ МІРУ

У палацы прыгожых мастацтваў у Мехіка адкрылася выстаўка савецкага жывапісу і скульптуры. Асабліваю цікавасць наведвальнікаў выклікаюць работы Пластива, Дэйнекі, Ніскага, Сар'яна, Вучэціча.

Выстаўку адкрыў міністр асветы Мексікі Хайме Торэс Бадзет. Ён заявіў, што абмен творамі мастацтва і думкамі садзейнічаюць узаемаўражэнню паміж народамі, барацьбе за мір, прагрэс і свабоду.

У музычнай школе горада Горак Магілёўскай вобласці займаецца 185 вучняў. Яны іграюць на піяніна, акардыёне, духавых інструментах. НА ЗДЫМКУ: выступаюць юныя акардыяністы. Фота С. Сідарава.

**ДАКУМЕНТЫ
РАСКАЗВАЮЦЬ**

З Падмаскоўя паступіла ў музей пісьмо народнага паэта Якуба Коласа, якое ён пісаў 8 красавіка 1955 года. Пісьмо адрасавана нашаму маладому падрастаючаму пакаленню. Звяртаючыся да школьнікаў, Канстанцін Міхайлавіч пісаў:

«Дарагія сябры!

Я даведаўся аб той рабоце, якую праводзіць ваша школа па вывучэнню роднай краіны, яе багаццяў, прыроды і слаўтасцей, карацей кажучы — краязнаўства.

Добрая справа, выдатная справа!

Наша пачуццё да Радзімы заўсёды абавіраецца на ўсебаковае веданне ўсяго, што яна мае. Чым лепш мы будзем ведаць сваю Айчыну, тым мацней будзем любіць яе.

Накапляйце больш ведаў, уступаючы ў жыццё, рыхтуючыся стаць карыснымі і адданымі членамі нашага грамадства.

Сардэчна віншую вас, жадаю поспехаў.

Якуб Колас».

КНИГА АБ АБОРОНЦАХ БРЭСЦКАЙ КРЭПАСЦІ

МАСКВА. У выдавецтве «Дзіцячая літаратура» выйшла кніга Сяргея Смірнова «Брэсцкая крэпасць». Гэты твор — дзясцігадовай працы пісьменніка над гісторыяй гераічнай абароны крэпасці ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

У чорныя, поўныя горыччымі дні адступлення летам 1941 года ў нашых войсках нарадзілася легенда аб Брэсцкай крэпасці. Перадаваемая з вуснаў у вусны, яна прайшла па ўсіх франтах — ад Балтыкі да прычарнаморскіх стэпаў. Расказвалі, што ў глыбокім тыле во-

рага, каля горада Брэста, у сценах старой рускай крэпасці, многа тыдняў гераічна змагаюцца з ворагам нашы войскі.

У сакавіку 1942 года на адным з участкаў фронту ў раёне Арла нашы войскі разграмілі 45-ю пяхотную дывізію немцаў і захапілі архіў штаба дывізіі. Сярод дакументаў было «баявое данясенне аб заняцці Брэст-Літоўска», у якім гітлераўцы дзень за днём расказвалі аб ходзе баёў за крэпасць. Факты, прыведзеныя ў гэтым дакуменце, гаварылі аб выключнай мужнасці і ге-

раізме, незвычайнай стойкасці і ўпартасці абаронцаў Брэсцкай крэпасці. Дакумент быў перакладзены на рускую мову. І вытрымкі з яго ў 1942 годзе публікаваліся ў газеце «Чырвоная звязда».

Хто ж былі гэтыя героі? Колькі іх было? Толькі час і людзі маглі адказаць на гэтыя пытанні. І яны адказалі.

Велізарную работу праабіў пісьменнік Сяргей Смірнов! Ён змог «прачытаць» невядомыя старонкі з гісторыі абароны Брэсцкай крэпасці, адшукаўшы застаўшыхся ў жывых яе абаронцаў. Радзіма даведлася аб імёнах герояў, бессмяротным подзвігам якіх ганарыцца народ.

На сцэне Дзяржаўнага Беларускага акадэмічнага тэатра оперы і балета адбыўся творчы справаздачны канцэрт Мінскага харэаграфічнага вучылішча. У канцэрте прымалі ўдзел вучні малодшых, сярэдніх і выпускных класаў, якія паказалі аднаактны балет «Шапеніяна» і асобныя канцэртныя нумары.

На здымку: сцэна з балета «Шапеніяна» у выкананні вучняў харэаграфічнага вучылішча. Фота Ул. КРУКА.

ЯРКАЕ ПОЛЫМЯ ЖЫЦЦЯ

Да 90-годдзя з дня нараджэння П. Г. Смідовіча

Масква, 4-ы Дом Саветаў, Махавая, 7. Гэты адрас, пачынаючы з 1919 года, стаў шырока вядомым ў самых аддаленых кутках нашай краіны. Сюды, у Прыёмную Старшынні УЦВК — а затым і ЦВК СССР — М. І. Калініна, ішлі тысячы людзей, каб шчыра пагутарыць з Міхаілам Іванавічам.

У 1920 годзе ў члены Прэзідыума УЦВК выбіраецца Пётр Гермагенавіч Смідовіч. Партыя накіравала яго ў дапамогу М. І. Калініну на гэты складаны і адказны ўчастак дзяржаўнай дзейнасці.

П. Г. Смідовіч нарадзіўся 19 мая 1874 года ў горадзе Рагачове Магілёўскай губерні. Яшчэ з гімназічных гадоў прывянае ён сябе рэвалюцыйнай рабоце, а ў Маскве становіцца, як ён сам гаварыў, «аформленым марксістам». Сустрэчы з Ул. І. Леніным узбройваюць маладога рэвалюцыянера яснай праграмай дзеянняў. Пётр Гермагенавіч — агент ленінскай «Іскры», арганізоўвае іскраўскія друкарні.

У грозныя дні 1905 года Смідовіч — удзельнік маскоўскага ўзброенага паўстання. З 1906 года — член Маскоўскага акружнага камітэта, а пазней — Маскоўскага гарадскога камітэта.

Пасля лютаўскай рэвалюцыі П. Г. Смідовіч стаў членам Маскоўскага выканаўчага камітэта і Прэзідыума Маскоўскага Савета. Ён быў дэлегатам VI з'езду партыі. У 1918 годзе Пётр Гермагенавіч — на пасадзе старшынні Маскоўскага Савета.

Памёр П. Г. Смідовіч у 1935 годзе. Выступаючы на сходзе, прысвечаным памяці П. Г. Смідовіча, М. І. Калінін даў цудоўную характарыстыку свайму сябру і палечніку. Мы друкуем гэтую прамову з невялікімі скарачэннямі.

З Пятром Гермагенавічам Смідовічам мяне звязваюць вузлы сумеснай — шматгадовай работы ў Прэзідыуме УЦВК, Камітэце Поўначы і іншых установах.

Многім а прысутных тут, мабыць, добра вядома, якім бясконца шматбаковымі былі жыццё і дзейнасць Пятра Гермагенавіча, але ўся гэта шмат-

баковасць у яго аб'ядноўвалася і накіроўвалася непарушным камуністычным светапоглядам. Ён увесць да апошняй кроплі крыві належаў партыі. Яго жыццё было літаральна зліта з жыццём і дзейнасцю нашай партыі, актыўным і самаадданым байцом якой ён быў доўгія гады. Інтэрэсы партыі, інтарэсы рабочага класа былі для яго вышэйшым законам у жыцці, яны ж стваралі ў яго і галоўны творчы імпульс у рабоце. Належачы партыі, ён усю сваю работу, кожную дробязь і кожную дэталю ў асобнасці браў і разглядаў як частку цэлага, як усю суцэльнасць тых гіганцкіх работ, якія выдзее наша Камуністычная партыя па будаўніцтву сацыялізма. Асвятляючы свой шлях яркім факелам найглыбейшай камуністычнай упэўненасці, ён і ў дробных на першы погляд пытаннях і справах умеў знаходзіць тую вялікія ідэялы, у імя якіх ён жыў і працаваў усё жыццё. Таму робіцца зусім зразумелым той энтузіязм і тая страпаснасць, з якой браўся Пётр Гермагенавіч за любую даручаную яму работу.

Яго выдатныя заслугі перад дзяржавай былі дастойна ацэнены, і, як вы ўсе памятаеце, ён у 1931 годзе быў узнагароджан вышэйшай узнагародай — ордэнам Леніна.

Адной з найбольш каштоўных і характэрных рыс Пятра Гермагенавіча была яго выключная сумленнасць, якая даходзіла часам да скрупулёзнасці. Ён заўсёды думаў аб тым, ці добра ён выканаў сваю работу і ці нельга было зрабіць яе яшчэ лепш. Ён быў вельмі патрабавальны да сябе, і ніколі ў сваёй рабоце ён не ведаў межаў дасканаласці, гэтай каштоўнай якасці сапраўднага бальшавіка...

Я думаю, што ўсе прысутныя тут таварышы будуць згодны са мной у тым, што Пётр Гермагенавіч быў яркай індывідуальнай асобай. Ці можна знайсці другога Смідовіча або падобнага да яго? Не, нельга. Такія людзі непаўторныя. Ён як бы з'яўляецца жывым дакорам тым, хто часам яшчэ гаворыць аб тым, што камунізм быццам сцірае і затушоўвае тую індывідуальную рысу і асаблівасці, уласцівыя таму або іншаму ча-

лавеку. Пётр Гермагенавіч доўгія гады прывіццёў барацьбе за камунізм і актыўна ўдзельнічаў у будаўніцтве камуністычнага грамадства і ў той жа час ён заставаўся чалавекам выключнай індывідуальнасці. На яго прыкладзе, наадварот, можна асабліва ярка не толькі абвергнуць гэты паклёп на камунізм, але і пацвердзіць тое, што толькі пры камунізме чалавек атрымлівае магчымасць усебаковага развіцця ўсіх сваіх індывідуальных здольнасцей, талентаў і імкненняў.

На самай справе, што можа быць цудоўней для чалавека, чым усведамленне таго, што ён не проста жыве, замкнуўшыся ў сваю індывідуальную шкарлупіну, а стварае, укладвае нейкую, няхай самую маленькую частку ў агульны матэрыяльна-культурны рух чалавецтва наперад, у вываленне яго ад эксплуатацыі, прыгнёту і гвалту, ад знішчэння ўсіх звязваючых яго пуг фізічных, матэрыяльных і духоўных. Усведамленне гэтага ў велізарнай ступені павялічвае жыццяздольнасць людзей, якія змагаюцца за гэта цудоўнае грамадства. На ўсё жыццё яны зараджаюцца непахіснай верай у тое, што гэта грамадства будзе створана і чалавек, які стварае сваёй працай усе каштоўнасці і дабро, стане сапраўдным гаспадаром на зямлі і грамадзянінам усяго Сусвету. Той, хто ведаў добра жыццё Пятра Гермагенавіча, можа пацвердзіць, што ён быў сапраўдным аптымістам.

Другой непаўторнай рысай Пятра Гермагенавіча быў яго выключны пралетарскі гуманізм, любоў да людзей. Такім толькі і можа быць сапраўдны камуніст. Камуніст, які не любіць людзей, — гэта не камуніст. Бо толькі усведамленне таго, што камуніст змагаецца за шчасце рабочага класа, працоўных мас, а гэта значыць за шчасце ўсяго чалавецтва, можа даць яму велізарнае задавальненне ў жыцці.

Лепш за Пятра Гермагенавіча прыняць, выслухаць, разабрацца са справай, просьбай або хадайніцтвам наўрад хто можа. Усе, хто прыходзіў да яго, маглі быць упэўнены, што, калі яны не вінаваты, калі іх няправільна пакараў або пакрыўдзілі, дык у асобе Пятра Гермагенавіча яны знойдуць вернага абаронцу, які не шкадаваў ні часу, ні сіл для таго, каб несправядлівасць выправіць і дапамагчы чалавеку.

Зусім зразумела пагэтану, што такі чалавек, як яркае полымя ў цемры ночы, прыцягвае і прымушае біцца сэрцы людзей, якія адказваюць яму такой жа любоўю і павагай...

Мікола БАЗАРЭВІЧ.

КАБ ЛЮДЗЯМ ДОБРА ЖЫЛОСЯ

(Пачатак на 1-й стар.)

ваў. Сістэматычна вядзецца работа па ўдасканаленню вытворчасці, укараненню новай тэхнікі і перадавой тэхналогіі. За апошнія пяць гадоў у лёгкай, тэкстыльнай і харчовай прамысловасці ўкаранены 363 механізаваныя паточныя лініі. Замест устарэлага, малапрадукцыйнага абсталявання ўстаноўлена больш чым 4 тысячы новых машын і аўтаматаў. Агульны эканамічны эффект ад укаранення новай тэхнікі толькі на харчовых прадпрыемствах склаў больш чым 7,5 мільёна рублёў.

У рэспубліцы праводзяцца спецыялізацыя прадпрыемстваў, якія выпускаюць тавары народнага ўжытку, канцэнтрацыя вытворчасці. На базе аднародных прадпрыемстваў створаны вытворчыя аб'яднанні-фірмы: абутковыя — у Мінску і Гомелі, гадзіннікавая — у Мінску, тытунёвая — у Гродна, па індыўідуальнай пашыўцы адзення — у сістэме Галоўбытмясцпрома. Гэта новая форма арганізацыі вытворчасці дае магчымасць лепш выкарыстоўваць рэзервы прадпрыемстваў, зрабіць больш танным кіраўніцкі апарат, няспынна зніжаць сабекошт і паляпшаць якасць прадукцыі. Яна заслугоўвае ўсямернага пашырэння.

За прайшоўшыя гады сямігодкі аб'ём вытворчасці валавой прадукцыі лёгкай прамысловасці ўзрос на 69 працэнтаў, харчовай — на 44 працэнтаў і тавараў культурна-бытавога прызначэння і гаспадарчага ўжытку — на 95 працэнтаў.

У цэлым па рэспубліцы выраб прадметаў ужытку за 1959—1963 гады павялічыўся на

55 працэнтаў, а сярэднегадавыя тэмпы склалі 9,2 працэнта. Найбольшае развіццё за гэтыя гады набылі шарсцяная, трыкатажная, абутковая, цукровая і агародніннакансервавая галіны.

Выпуск шарсцяных тканін за 5 гадоў сямігодкі ўзрос у 4,3 раза, верхняга трыкатажу — у 1,9 раза, скуранага абутку — у 1,5 раза, цукру — у 4 разы, кансерваў — у 2 разы, мяса і масла — у 1,5 раза, мэблі — у 2,2 раза, радыёпрыёмнікаў і радыёл — у 2,6 раза, тэлевізараў — у 16 разоў, гадзіннікаў — у 2,7 раза, матацыклаў — у 2,9 раза.

У 1959—1963 гг. прамысловасць рэспублікі выпусціла звыш заданняў на гэтыя гады па кантрольных лічбах сямігодкі: тканін усіх відаў — звыш 66 мільёнаў пагонных метраў, трыкатажных вырабаў — больш чым 30 мільёнаў штук, абутку — каля 13 мільёнаў пар, мяса — звыш 66 тысяч тон, тэлевізараў — 462 тысячы штук, матацыклаў — больш чым 72 тысячы штук, веласіпедаў — 390 тысяч штук, мэблі — на 70 мільёнаў рублёў.

Па раду важнейшых тавараў народнага ўжытку (скураны абутак, ільняныя тканіны, бялізны трыкатаж, матацыклы, веласіпеды) рэспубліка займае значную ўдзельную вагу ў агульнасаюзнай вытворчасці.

Калектывы прамысловых прадпрыемстваў расшырылі асартымент, палепшылі якасць тавараў народнага ўжытку, асвоілі і ўкаранілі многа новых відаў тканін, абутку, трыкатажных вырабаў, мэблі, тавараў культурна-бытавога прызначэння і гаспадарчага ўжытку, харчовых тавараў. Сярод іх: халадзільнікі, стэрэафанічныя ра-

дыёлы, малагабарытныя радыёпрыёмнікі, нарочныя мужчынскія, надзвычай плоскія і мініятурныя жаночыя гадзіннікі, зручная малагабарытная камбінаваная мэбла.

Шмат зроблена работнікамі харчовых прадпрыемстваў.

Асвоен выпуск новых відаў кансерваў, сыроў, сухіх малочных прадуктаў для дзіцячага харчавання, кандытарскіх і іншых вырабаў.

Вынікі 5 месяцаў 1964 года сведчаць аб тым, што калектывы прамысловых прадпрыемстваў, якія выпускаюць тавары народнага ўжытку, паспяхова выконваюць вытворчыя заданні. План прамысловай вытворчасці лёгкай прамысловасці Саўнаргаса выканан на 103,3 працэнта, тэкстыльнай — на 102,7 працэнта, харчовай — на 104,7 працэнта, мясной — на 114,6 працэнта, малочнай — на 112,1 працэнта, рыбнай — на 132,7 працэнта.

Поспехі прамысловасці рэспублікі ў павелічэнні вытворчасці і паляпшэнні якасці тавараў народнага ўжытку бясс-

прэчныя. У той жа час, ацэньваючы дзейнасць савецкіх і гаспадарчых органаў, калектываў прамысловых прадпрыемстваў, трэба прызнаць, што мы яшчэ далёка не поўнацю выкарыстоўваем наяўныя магчымасці для павелічэння вытворчасці, расшырэння асартыменту і паляпшэння якасці прамысловых і харчовых тавараў. Попыт насельніцтва на некаторыя тавары задавальняецца яшчэ не поўнацю.

У справаздачным дакладзе на XXII з'ездзе КПСС таварыш М. С. Хрушчоў гаварыў, што адсутнасць некаторых тавараў на паліцах магазінаў — сур'ёзная крытыка нашай работы. Час з гэтай крытыкай рабіць адпаведныя вывады.

Крытыкуючы далей недахопы ў рабоце па забеспячэнню растуць запатрабаванняў насельніцтва, Старшыня Савета Міністраў БССР Ц. Я. Кісялёў падкрэсліў, што міністэрства гандлю БССР, Белкаапсаюз і іншыя гандлёвыя арганізацыі абавязаны лепш вывучаць попыт насельніцтва на тавары і

больш актыўна ўздзейнічаць на прамысловасць адносна выпуску тавараў, якія маюць попыт у насельніцтва, а таксама ўзмацніць кантроль за пастаўкамі тавараў у неабходным асартыменце і адпаведнай якасці.

Кіраўнікі прамысловых прадпрыемстваў павінны гэтак жа, як і гандлёвыя арганізацыі, ведаць запатрабаванні насельніцтва, несці адказнасць перад спажыўцом за якасць выпускаемай імі прадукцыі, своечасова прымаць меры да замены вырабаў, якія не маюць попыту, і да абнаўлення асартыменту.

Відавочна, трэба смялей ісці на адкрыццё фірменных магазінаў. Тады фірма зможа лепш паказаць свой тавар і будзе адказваць за яго рэалізацыю, павышаць якасць.

Дырэктарам трэба часцей сустракацца ў магазінах з закупнікамі ля стэндаў сваёй прадукцыі, рабіць справаздачы на сходах перад працоўнымі. Ад гэтага будзе вялікая карысць. І мы хутчэй пазбавімся ад недахопаў, пра якія прыходзіцца сёння гаварыць.

У заключэнне даклада Старшыня Савета Міністраў БССР выказаў упэўненасць, што работнікі прамысловасці, савецкія і гаспадарчыя органы пад кіраўніцтвам Кампартыі Беларусі справяцца з гэтымі задачамі і тым самым унясуць дастойны ўклад у справу пабудовы камунізма, стварэння багацця прамысловых і харчовых тавараў.

Вярхоўны Савет пасля выступлення многіх дэпутатаў аднагалосна прыняў па дакладу дэпутата Ц. Я. Кісялёва пастанову аб павелічэнні вытворчасці, расшырэнні асартыменту і паляпшэнні якасці тавараў народнага ўжытку, выпускаемых прадпрыемствамі рэспублікі.

Пасля абмеркавання даклада па другому пытанню дэпутата Н. Н. Палзунова аднагалосна былі прыняты праекты законаў аб зацвярджэнні Грамадзянскага і Грамадзянскага працэсуальнага кодэксаў БССР.

Вярхоўны Савет зацвердзіў Указы Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР, прынятыя паміж сесіямі.

Каля года назад Юрыя Зімінкаў прыйшоў на завод імя Кірава. Добра прынялі ў сваю сям'ю дэмабілізаванага воіна слесары-зброшчыні. Зусім нядаўна кваліфікацыйная камісія прывяла Юрыю другі разрад. Ён з гонарам носіць пачаснае званне ўдарніка камуністычнай працы.

Юрыя часта можна ўбачыць у заводскай тэхнічнай бібліятэцы. А вечарамі ён садзіцца за парту. Работу на заводзе малады слесар паспяхова спалучае з вучобай у політэхнічным інстытуце.

ГОСЦІ ЕДУЦЬ У МАСКВУ

(Пачатак на 2-й стар.)

Галоўны вынік гэтых перагавораў — заключэнне Дагавору аб дружбе, узаемнай дапамозе і супрацоўніцтве паміж Саюзам Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік і Германскай Дэмакратычнай Рэспублікай на 20 год. Гэта важны міжнародны дакумент, яго падпісанне з радасцю і глыбокім задавальненнем сустрэта ўсім савецкімі людзьмі, працоўнымі Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі, народамі іншых сацыялістычных краін, усім міралюбівым чалавецтвам. Умацоўваючы савецка-германскую дружбу, якая з'яўляецца гістарычнай заваёвай народаў СССР і ГДР, дагавор служыць іх кроўным жыццёвым інтарэсам, інтарэсам усёй сацыялістычнай сям'і дружнасці.

На мітынгу савецка-германскай дружбы ў Маскве таварыш В. Ульбрыхт, характарызуючы Дагавор аб дружбе паміж СССР і ГДР, гаварыў: «Гэты дагавор, які замацоўвае заснаваны на поўным давер'і адносін брацкага супрацоўніцтва і ўзаемнай дапамогі на трывалай базе адзінага светапогляду, агульных ідэалаў і мэт і супадаючых нацыянальных інтарэсаў, мае вялікае гістарычнае значэнне. Дагавор

паказвае, што ўсебаковае супрацоўніцтва ГДР і СССР нязменна працягвае развівацца і ўмацоўвацца і што сёння паміж абедзвюма дзяржавамі ўстанавіліся адносінны трывалай і непарушнай дружбы і брацтва».

Камуністычная партыя Савецкага Саюза і Сацыялістычная адзіная партыя Германіі, адзначаючы ў камюніке, лічаць сваім вышэйшым інтэрнацыянальным абавязкам мацаваць адзінства сусветнага камуністычнага руху і разглядае з'яднанне брацкіх партый і краін, усіх камуністаў як аснову паспяховай барацьбы за сацыялізм і мір. Абедзве партыі рашуча асуджаюць расколініцкую дзейнасць кіраўнікоў Камуністычнай партыі Кітая, таму што дзеянні кітайскіх кіраўнікоў ствараюць сур'ёзную небяспеку і наносіць велізарную шкоду справе сацыялізма.

Візіт міру і дружбы завершан. Ён яшчэ раз прадеманстраваў поўнае адзінства поглядаў Савецкага Саюза і ГДР па ўсіх пытаннях знешняй палітыкі і міжнароднага камуністычнага руху.

Першы сакратар ЦК САПГ, старшыня Дзяржаўнага савета ГДР Вальтэр Ульбрыхт і суправаджаючы яго вядомыя партыйныя і дзяржаўныя дзеячы ГДР адбылі на радзіму.

Хроніка · Хроніка · Хроніка

● 8 чэрвеня ў сям'і Валяціны Нікалаевай-Церашковай і Андрэяна Нікалаева нарадзілася дачка. Стан здароўя маці добры. Дачка касманаўтаў адчувае сабе добра. Бацькі вырашылі назваць дачку Ленай.

● Тры дні ў сталіцы Беларусі гасціла дэлегацыя прафсаюза работнікаў грамадскай дзейнасці Сацыялістычнай Федэратыўнай Рэспублікі Югаславіі на чале з намеснікам старшыні ЦК прафсаюза Міхайлам Лекавічам.

● 3 канвеера Мінскага завода электрахаладзільнікаў сыйшоў 10-тысячны халадзільнік «Мінск-2». Акрамя таго, канструктарамі завода створан новы халадзільнік «Мінск-3». Па ўмяшчальнасці ён не ўступае халадзільніку «Днепр», а па памерах і вазе меншы за яго.

● Смальянскі сельскагаспадарчы тэхнікум Віцебскай вобласці рэарганізаван у саўгас-тэхнікум. Гэта — першая ў рэспубліцы сярэдняя сельскагаспадарчая навучальная ўстанова новага тыпу.

● Новую працоўную перамогу ў гонар 20-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў атрымаў калектыв Віцебскай панчошна-трыкатажнай фабрыкі «КІМ». Датэрмінова выканана гадавое заданне па выпуску звышпланавай прадукцыі. За пяць месяцаў дадаткова выпушчана розных вырабаў на 900 рублёў.

● У Мінску адкрыўся новы спецыялізаваны магазін крышталёна-шкляной і фарфора-фаянсавай пасуды «Крышталь». Тут у вялікім выбары цудоўныя вазы, фужэры, графіны, сервізы і сотні іншых вырабаў з крыштала і шкла беларускіх заводаў «Нёман» і імя Дзяржынскага. Многа фарфора-фаянсавай пасуды ў магазін завезена з Украіны, з Расійскай Федэрацыі, Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі.

● Пачаліся дзяржаўныя экзамены ў зоветэрынарных і сельскагаспадарчых тэхнікумах Беларусі. Усяго ў гэтым годзе сельскагаспадарчыя тэхнікумы рэспублікі выпускаюць 2856 спецыялістаў сярэдняй кваліфікацыі — агронамаў, заатэхнікаў, ветэрынарных фельчараў, зоветэтэхнікаў, тэхнікаў-механікаў і электрыкаў, гідратэхнікаў, гідрамеліяратараў, землеўпарадчыкаў, бухгалтараў, планавікоў. Гэта на 300 чалавек больш, чым у мінулым годзе.

● Адным з лепшых твораў сучаснай беларускай драматургіі — камедыяй А. Макаёнка «Лявоніха на арбіце» пачаў свае гастролі ў Віцебску Беларуска-дзяржаўны ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга Акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы.

● Палац культуры на 350 месц адкрыў у вёсцы Рэмель Столінскага раёна — цэнтры калгаса «Заветы Леніна».

ВАС ШУКАЮЦЬ І ЧАКАЮЦЬ СВАЯКІ

ХАТЧАНКОВА Ганна Нікіфараўна шукае брата **ХАТЧАНКОВА** Аляксея Нікіфаравіча, 1923 года нараджэння, якога фашысты ў час наступлення Савецкай Арміі вывезлі ў Германію з вёскі Гусіна Смаленскай вобласці. Тых, хто аб ім што-небудзь ведае, просім паведаміць па адрасу: БССР, г. Новаполацк, вуліца Нафтавікоў, дом № 125, кв. 25.

* * *

МАРЫНІЧ Вера Кузьмінчна шукае брата **МАРЫНІЧА** Васіля Кузьміча, 1926 года нараджэння, які быў вывезены фашысцкімі акупантамі ў маі месяцы 1944 года з вёскі Чыжэвічы.

Калі хто ведае што-небудзь пра яго, просім паведаміць па адрасу: БССР, вёска Чырвоны Берэг Любанскага раёна Мінскай вобласці.

СІБІР — КРАІНА МАЛАДЫХ

Аўтар гэтага артыкула, па словах газеты «Сандзі таймс», займаецца вывучэннем прамысловага развіцця СССР і нядаўна вярнуўся з працяглай паездкі па Сібіры.

«САНДЗІ ТАЙМС», ЛОНДАН.

Мы ляцелі над Уральскімі гарамі, калі прыгожая спюардэса аб'явіла: «Хутка мы будзем пралятаць над Сяврдлоўскам, адным з буйнейшых цэнтраў савецкай прамысловасці».

Я паглядзеў у акно, убачыў унізе агні велізарнага горада, заўважыў дым, які ўзняўся ад яго доменных печаў, і ўспомніў Фрэнсіса Паўэрс, які ў адзін светлы дзень чатыры гадзіны назад праляцеў над гэтым горадам, фатаграфуючы яго.

Лётчык запрасіў мяне ў кабіну кіравання, каб паабавіцца ўсходам сонца. Унізе знаходзіліся не асвоенныя ў большай частцы прасторы Сібіры, багатай буйнымі месцанараджэннямі мінералаў, чорнымі і каларовымі металамі, вугалем, які можна здабываць адкрытым спосабам, рэкамі і рэчкамі, энергію якіх яшчэ трэба будзе выкарыстаць будучым гідрэлектрычным станцыям, а таксама лясамі з іх невычэрпным запасам драўніны.

* * *

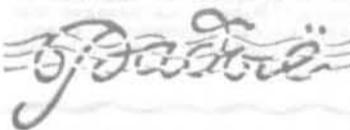
Савецкая Камуністычная партыя лічыць развіццё Усходняй Сібіры і Далёкага Усходу перша-таргавой справай і заклікала хутчэй павялічыць колькасць насельніцтва гэтых раёнаў.

Мы прыляцелі ў Хабарэўск. Знаходжанне ў гэтым горадзе пакідае глыбокае ўражанне. Галоўная магістраль горада раскапаная для пракладкі труб, якія забяспечыць горад цэнтральным ацяпленнем. На заводзе зборнага жалезабетону мне

НАВАСЕЛЛЕ

Нядаўна самая маленькія жыхары Мядзеля атрымалі цудоўны падарунак — новы будынак дзіцячага сада. У двухпавярховым доме светлыя, прасторныя пакоі. Тут сталовыя і спальныя пакоі для гульні і заняткаў. Усё новае і прыгожае: маленькія столікі і крэслы, прыгожа аранжыраваныя лялькі і заводныя самазвалы. На двары — добра абсталяваныя пляцоўкі для гульні. Створаны ўсе ўмовы, каб дзеці раслі здаровымі.

С. ШЫМАНОУСКІ,
А. ПЛЯШЭВІЧ.

Для нашых суайчыннікаў за рубяжом радыёперадачы вядуцца ў наступным парадку:

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ

Штодзённа ад 22 гадзін 30 мінут да 23 гадзін 30 мінут па сярэднеўрапейскаму часу на хвалях 40,1 метра (ці 7320 кілагерцаў) і 42,2 метра (ці 7110 кілагерцаў).

Апрача таго, па суботах: ад 7 гадзін 30 мінут раніцы ў дыяпазоне наступных кароткіх хваль: 16, 19, 25, 31, 14 і 49 метраў і на сярэдняй хвалі 216,6 метра; ад 19 гадзін 30 мінут у дыяпазоне наступных кароткіх хваль: 25, 31 і 41 метр.

ДЛЯ ЗША, КАНАДЫ І КРАІН ЛАЦІНСКАЯ АМЕРЫКІ

Кожны тыдзень па нядзелю ад 19 гадзін па нью-йоркскому часу ў дыяпазоне наступных кароткіх хваль: 25, 31, 41 і 49 метраў і на сярэдніх хвалях 201 і 256,6 метра.

Джэральд СІГЭЛ

расказалі, што работа на ім вядзецца ў тры змены на працягу шасці дзён тыдня і што ён выдае 105 тысяч квадратных метраў жыллой плошчы ў год. Хрушчэў падкрэсліў важнасць добрых жыллёвых умоў.

Велізарнае ўражанне — і гэта я заўважыў ужо ў самалёце — робяць дружэлюбнасць і, апрача ўсяго іншага, душэўная энергія насельніцтва. Гэта адчуванне пазней пацвердзілася ў Іркуцку, у Брацку і ў новым горадзе навукі — Новасібірску, які знаходзіцца на паўдарозе ад Хабарэўска да Масквы.

Вялікае ўражанне робіць культурнае жыццё Хабарэўска. Пры насельніцтве ў 400 тысяч чалавек ён у стане ўтрымліваць тры тэатры, сімфанічны аркестр і цырк. Важнае месца займаюць таксама навуковыя даследаванні. У горадзе маецца сем вышэйшых навучальных устаноў (у іх ліку медыцынскі, педагагічны, планова-эканамічны, юрыдычны інстытуты), а таксама велізарны цудоўна абсталяваны інстытут інжынераў чыгуначнага транспарту, у якім цяпер вучыцца 5 тысяч студэнтаў, а выкладчыкаў у ім — 300 чалавек.

* * *

У Сібіры ёсць Брацкая ГЭС, навуковы гарадок у Новасібірску. Гэта сімвал новай Сібіры. Гідрэлектрычная Брацкая дае зараз 3 600 тысяч кілават электраэнергіі, а калі яе будаўніцтва будзе ў канцы гэтага года завершана, яе агульная магутнасць складзе 4 500 тысяч кілават, што ў дзевяць разоў перавысіць агульную колькасць электраэнергіі, якую даюць абедзве электрастанцыі ў Батэрсі (раён Лондана).

Аднак развіццю гэтай часткі Сібіры будзе садзейнічаць не

толькі электраэнергія. Тут знаходзіцца 75 працэнтаў усіх савецкіх запасаў каменнага вугалю і 4/5 яго лясных багаццяў, а таксама велізарных месцанараджэнні каларовых і рэдкіх металаў, жалезнай руды і сыравіны для хімічнай прамысловасці. Брацкая ГЭС будзе састаўной часткай каскада з 12 гідрэлектрастанцый, стварэнне якіх пакорыць рэкі Енісей і Ангару і забяспечыць Сібір неабходнай ёй электраэнергіяй. Пабыўаць у Новасібірску значыць у нейкай ступені адчуць яго велікую будучыню. Першым прыемным сюрпрызам з'явіліся аэрапорт. Яго сучасная архітэктура, падбор таноў і матэрыялаў у залах чакання і рэстаранах даюць уяўленне аб тым, якім стане гэты новы свет за Уралам. На адлегласці больш гадзіны язды ад Новасібірска знаходзіцца новы навуковы гарадок, заснаваны па ініцыятыве Хрушчова ў 1956 годзе.

* * *

Калі бачыш, як маладыя студэнты або навуковы супрацоўнікі ляцяць на лыжах са схілаў акаляючых гор і як бацькі катаюць сваіх дзяцей на санках па вуліцах горада, на нейкае імгненне здаецца,

што знаходзіцца ў Швейцарыі. Але гэта першае адчуванне надманівае. Тут знаходзіцца Сібірскае аддзяленне Акадэміі навук, якое ў сваіх навукова-даследчых інстытутах вырашае задачы развіцця навіейшых напрамкаў навукі і паскарэння тэмпаў прамысловага развіцця Сібіры шляхам цеснай сувязі з прамысловымі і энергетычнымі базамі.

Таксама, як і ўсюды ў Сібіры, асноўны ўпор тут робіцца на моладзь, і сярэдні ўзрост працуючых у навуковым гарадку — 35 год. Работе навуковага гарадка аказвае падтрымку яго ўласны ўніверсітэт, які, мабыць, забяспечыць таксама і яго будучыню. У ім вучыцца прыкладна 2 300 студэнтаў, з іх 30 працэнтаў складаюць жанчыны. Тэрмін навучання — пяць гадоў, прычым першыя тры гады студэнты толькі вучацца, а апошнія два працуюць у адным з навукова-даследчых інстытутаў. Рэктар універсітэта акадэмік Векуа сказаў мне, што такі метад садзейнічае таму, што студэнты становяцца самастойнымі навуковымі супрацоўнікамі хутчэй, чым звычайна, і што пасля пяцігадовага навучання яны часта маюць ужо ўласныя друкаваныя работы.

З гэтага новага навуковага гарадка філіялы Акадэміі навук распаўсюдзіліся на ўсю Сібір — да Іркуцка, Краснаярска і Уладзівастока. Іх мэта — ператварыць Сібір у раён з сучасным узроўнем развіцця, які адпавядаў бы запатрабаванням XX стагоддзя.

На беразе возера, у маляўнічым сасновым бары, адкрылася нядаўна яшчэ адна беларуская здраўніца — дом адпачынку «Нарач». Штогод тут будуць праводзіць свой адпачынак сотні рабочых, служачых і калгаснікаў рэспублікі.

На здымках: зверху — галоўны корпус дома адпачынку «Нарач», злева — катанне на лодках па возеры Нарач.

Сямён БЛАТУН

САМАЛЕТ ПАВЯЛІЧВАЕ СКОРАСЦЬ

Адзінцацатага чэрвеня савецкая лётчыца Марына Паповіч, жонка касманаўта Паўла Паповіча, на рэактыўным чэхаславацкім самалёце «Л-29» праляцела па троххутнаму маршруту адлегласць 100 кіламетраў са скорасцю каля 600 кіламетраў у гадзіну. Гэта — сусветнае дасягненне для лёгкіх рэактыўных самалётаў, вага якіх не перавышае трох тысяч кілаграмаў.

...Машына імкліва набліжалася да аэрадрома. Праходзіць мінута, другая, і вось невялікі самалёт, які знешне нагадвае нечым серабрыстага дэльфіна, імчыць па бетоннай стужцы. Выключан рухавік. На зямлі лётчыцу сустракаюць кветкамі.

— На рэактыўным самалёце, — расказвае Марына, — я лятаю год. Мне вельмі падабаецца гэта цудоўная чэхаславацкая машына. Я рада, што першая ўстанавіла на ёй сусветны рэкорд.

ПЕРАМОГА БЕЛАРУСКІХ СТУДЭНТАУ

У Рызе адбыўся 12-ы матч дружбы па лёгкай атлетыцы паміж зборнымі камандамі інстытутаў фізічнай культуры Мінска, Каўнаса, Рыгі і Смаленска. У камандным заліку перамаглі студэнты Беларускага дзяржаўнага інстытута фізічнай культуры, на другім месцы — рыжане.

ПАДАРУНАК СУВЯЗІСТАЎ

Нядаўна выпушчаны новыя маркі з партрэтамі Герояў Савецкага Саюза Канстанціна Сяргеевіча Заслонова і Веры Захараўны Харужай. Да 20-годдзя з дня вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў сувязісты намерлі выпуск спецыяльнай маркі, канверта і паштоўкі.

Юбілейная марка будзе выпушчана для рэспублікі ў неабмежаваным тыражы, юбілейны канверт тыражом у 4 мільёны экзэмпляраў, юбілейная паштоўка — 300 тысяч экзэмпляраў. Акрамя таго, будзе спецыяльны канверт, прывесчаны 20-годдзю вызвалення Віцебска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Заказваецца памятны штэмпель. Яго намечана ставіць на ўсёй карэспандэнцыі, якая пройдзе праз Мінскі паштамт у святочныя дні.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77.
Дом друку
Рэдакцыя газеты
«Голас Радзімы».

РАЗМОВА З ЗАМЕЖНЫМ ТУРЫСТАМ

Калі ты з чыстым сэрцам з-за мора
Завітай у мой сонечны Мінск, —
Я гатоў паказаць табе горад
І з яго пазнаёміць людзьмі.

Ім, руплівым, як пчолы,
Старанным,
Падзвіг здзейсніць лобы па плячы.
... Над зямлёю ружовіцца

«Мінскі вальс» задумённа гучыць.
Пра зялёныя паркі, алеі,
Дзе мядовыя ліпы цвітуць...
Тут ад водару проста хмялееш
І становішся лірыкам тут.

Бачыш, кранаў у небе багата,
За паверхам кладзецца паверх...
Іны з вавіх бубніць:

«Прапаганда!»
Прапаганда? Такая не грэх!..
Вуны палацы, балніцы і школы —
Ад здзіўлення адкрыеш аж рот...
А мінчане — сябрам хлебасолы,

Як і ўвесь беларускі народ.
Зубр — жывёліна рэдкая, чуў ты,
Ён жыхэр нашай пушчы старой.
Паказаць бор сасновы хачу я —
Тут не злічыш зуброў дужых

Па шырокаму роўнаму тракту
На завод зноў дарога вядзе.
Абысці і разгледзець наш трактарны
Не інакш, як спатрэбіцца дзень.

Я магу паказаць табе многа —
Ты запомніш не ўсё на хаду...
І на плошчу імя Перамогі
Я, вядома, цябе прывяду.

Дзе агонь калыхаецца вечны,
Спяць спакойна Радзімы сыны...
Зруйнаваны шчэнт і знявечан
Быў мой горад пажарам вайны.

Госць замежны, ты гэта
запомні,
У бланкот запішы і здымі:
Мы героям паставілі помнік,
Помнік працы натхнёнай — наі
Мінск.